

◆ Gürcüstanın Baş naziri İrakli Kobaxidzenin Azərbaycana işgüzar səfəri

İrakli KOBAXİDZE:

"Siz regionda fərqli bir Leadersiniz və bizim üçün də nümunəsiniz"

Prezident İlham Əliyev:

"Bu səfərin xüsusi əhəmiyyəti var. Çünki Gürcüstanda keçirilmiş parlament seçkilərindən sonra bu, Sizin ilk xarici səfərinizdir. Fürsətdən istifadə edərək, təmsil etdiyiniz "Gürcü Arzusu" Partiyasının seçkilərdəki qələbəsi münasibətilə Sizi bir daha səmimiyyətlə təbrik edirəm və Sizə, bütün komandanıza yeni uğurlar arzulayıram. Parlament seçkilərindən sonra ilk səfərinizi Azərbaycana həyata keçirməyiniz, təbii ki, Gürcüstan-Azərbaycan əlaqələrinin nə qədər yüksək səviyyədə olmasından xəbər verir. Bu qərara görə Sizə xüsusilə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm".

Baş nazir İrakli Kobaxidze:

"Çox səmimi qonaqpərvərliyə görə Sizə minnətdarlığımı bildirirəm. Eyni zamanda bizim partiyamızın qələbəsi ilə bağlı təbriklərə görə də təşəkkür edirəm. Bu, bizim bölgə-mizdə sabitliyin və təhlükəsizliyin təmin edilməsi, ölkələrimizin münasibətləri baxımından əhəmiyyətlidir. Bu, müstəsna əhəmiyyətə malikdir. Siz regionda fərqli bir Leadersiniz və bizim üçün də nümunəsiniz. Siz ölkənizə dövlətinizin məna-felərini qorumaqla rəhbərlik edirsiniz. Bu gün burada olmaq məndə böyük şərəf və məmnunluq doğurur".

İLAHİ ƏDALƏTİN HÜQUQİ BƏRPASI

Hərdən biz insanlara elə gəlir ki, ilahi ədalətin təmini gecikir.

Bəlkə də bizim zaman ölçümüz özgə cürdür.

Amma həqiqət budur ki, ilahi ədalət gec-tez öz yerini alır!

Bu, birmənalıdır!

Dünyanı lərzəyə salan, milyonlara zülm edərək qanını tökən, həyatdan məhrum edən cahangirlərin sonunu və aqibətini yada salın.

Qırduqları imperiyalar, yıxdıqları pul-lar, qızillar, sərəvtlər, saraylar...

Nə yeyib qurtara bilirlər, nə xərcləyib tükəndirə, nə də özlərilə o dünyaya aparırlar.

Biz insanlar isə azğınların, işğalçı-ların, qəddarların, tamahları naminə minlərlə, milyonlara zülm edənlərin təkə o dünyada deyil, bu dünyada da

cəzalandırılmasını, etdikləri qəddarlıqların əvəzini almalarını, talan edə-rək yediklərinin burunlarından gətirilməsini qəlbən istəyir, əllərimizi gö-yə qaldıraraq uca Tanrıdan diləyirik!

Tanrımız daha bir istəyimizi reallaşdırır.

Erməni faşizminin və separatçıların əvvəlcə üstün gəldiyi, sonra isə 44 günlük Zəfər müharibəsində məğlub olduqları Azərbaycanın hüquq sistemi vasitəsilə sorğu-suala tutulmasını, bir vaxtlar bizə sığınanların sonradan cəlladımıza çevrilərək otuz il ərzində başımıza olmanın müsibət-lər götürənlərin tezliklə ədalət məhkəməsi tərəfindən mühakimə olunaraq cəzalandırılmasını şahidinə çevriləcəyik!

Tanrı əlləri günahsız insanların qanına batanların cəzalandırılmasının sevincini də bizə yaşadacaqdır!

Bayden və Blinken riyakarlıq və xəyanət nümunələri kimi xatırlanacaqlar

ABŞ-nin səlahiyyətləri başa çatmaqda olan hazırkı iqtidarının Azərbaycana qarşı bütün çirkin planları iflasa uğrayıb

ABŞ-nin öz səlahiyyətini başa vurmaqda olan iqtidarı ötən 4 ildə global səviyyədə öl-kənin milli maraqlarını və nüfuzunu ciddi şəkildə zədələdiyi kimi, son günlərində də onilliklər boyu formalaşmış pozitiv siyasi ənənələrə qarşı çıxmaqdadır. Bir neçə gündən sonra öz postunu tərk edəcək dövlət katibi Entoni Blinken son günlərində də dövlətinə və Vaşinqtonun dünyanı müxtəlif bölgələrində maraq və mənafehlərinə zərər vurmaqla, öl-kəyə rəhbərliyə başlayacaq Prezident Donald Tramp komandası üçün müxtəlif problemlər yaratmaqla, bir sözlə, ənənəvi riyakarlığını davam etdirməklə məşğuldur. Bunun da adı siyasi cılızlıqdan və mənafehsizlikdən başqa bir şey deyil. Müqəvvadan başqa bir şey olmayan, bütün siyasi fəaliyyəti boyu korrupsiya girdabından çıxıb bilməyən, ailəsinin, oğlunun adı, demək olar ki, yalnız kriminal hallarda, maliyyə maxinasiyalarında çəkilən C.Bayden kimisinin hakimiyyətinin belə vəziyyəti heç də təəccüblü olmamalıdır. Məna-feyyətdən, siyasi etikadan, hamılıqla qəbul olunmuş yüksək dəyərlərdən uzaq olanların xisləti elə ABŞ-nin siyasi kursunda da özünü göstərməkdədir.

Gələcəyin çağırışları: inkişaf, rifah, sülh

Ötən il ölkəmizin uğurla evsahibliyi etdiyi BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası - COP29 tədbiri də bu baxımdan böyük bir imkan yaratmış oldu. Bu mötəbər tədbir mahiyyət etibarilə iqlim dəyiş-mələrinə qarşı mübarizə məqsədlərinə həsr olunsa da, onun mədəniyyətlərarası dialoqa, ölkəmizin hə-yata keçirdiyi mədəniyyət diplomatiyasına faydaları da müstəsna əhəmiyyət kəsb etdi. "Yaşıl dünya na-minə həmrəylik ili"ndə keçirilən COP29 Azərbaycan-

nin indiyədək evsahibliyi etdiyi ən irimiqyaslı tədbir idi. Mötəbər konfransda iştirak üçün 196 ölkədən 72 min iştirakçı qeydiyyatdan keçərək respublikamıza gəldi. Qonaqlar arasında 80 prezidentin, vitse-prezidentin və Baş nazirin olması bir tərəfdən, ölkəmizə olan yüksək etimadın, digər tərəfdən də, tədbirin global miqyasının göstəricisi idi. Təxminən iki həftə ərzində dünyanın müxtəlif dövlətlərindən bu qədər insan, öz ölkələrində, cəmiyyətlərində, ümumilikdə isə beynəlxalq səviyyədə ictimai rəyə təsir imkanla-

rına malik şəxslər respublikamızda qonaq oldular. Bir neçə gün ərzində Azərbaycanı, xalqımızın tarixi-ni, mədəniyyətini, yerləşdiyi coğrafiyanı, dəyərlərimizi yenidən kəşf etdilər. Ölkəmiz bir daha fərqli mədəniyyətlər arasında təmas məkanına çevrildi, in-sanları, düşüncələri, dəyərləri bir araya gətirdi. COP29 kimi mötəbər bir tədbirə ləyaqətli şəkildə evsahibliyi etmək Azərbaycan global miqyasda öl-kəmizə göstərilən etimadı doğrultdu.

Ermənistanın hərbi təcavüzü nəticəsində çoxsaylı cinayətlər törətməkdə təqsirləndirilən şəxslərin məhkəməsi başlayıb

◆ Gürcüstanın Baş naziri İrakli Kobaxidzenin Azərbaycanca işgüzar səfəri

İrakli KOBAXİDZE: "Siz regionda fərqli bir Lidersiniz və bizim üçün də nümunəsiniz"

Prezident İlham Əliyevin Gürcüstanın Baş naziri İrakli Kobaxidze ilə təkbətək görüşü keçirilib

Yanvarın 17-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin ölkəmizdə işgüzar səfərində olan Gürcüstanın Baş naziri İrakli Kobaxidze ilə təkbətək görüşü keçirilib.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Gürcüstanın Baş naziri ilə nahar əsnasında geniş tərkibdə görüşü olub

Yanvarın 17-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Gürcüstanın Baş naziri İrakli Kobaxidze ilə nahar əsnasında geniş tərkibdə görüşü olub.

Gürcüstanın Baş nazirinin Azərbaycana işgüzar səfəri başa çatıb

Gürcüstanın Baş naziri İrakli Kobaxidzenin Azərbaycana işgüzar səfəri yanvarın 17-də başa çatıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, hər iki ölkənin Dövlət bayraqlarının dalğalandığı Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda Gürcüstanın Baş nazirinin şərfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülüb.

Baş nazir İrakli Kobaxidzenin Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini Samir Şərifov və digər rəsmi şəxslər yola saldı.

Mətbuata bəyanatlar

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Gürcüstanın Baş naziri İrakli Kobaxidze yanvarın 17-də mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər. AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bəyanatla çıxış etdi.

Prezident İlham Əliyevin bəyanatı

- Hörmətli cənab Baş nazir! Hörmətli qonaqlar, xanımlar və cənablar!

İlk növbədə cənab Baş nazir, Sizi bir daha Azərbaycanda səmimiyyətlə salamlayıram. Azərbaycana xoş gəlmisiniz.

Şadam ki, bizim görüşlərimiz münəzəm xarakter alır. Biz Sizinlə iki ay bundan əvvəl Bakıda görüşmüşdük. COP29 konfransında iştirak etdiyiniz üçün Sizə bir daha təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Ondan əvvəl isə 10 ay bundan qabaq Siz Azərbaycana səfər etmişiniz. Yəni son 10 ay ərzində bu, Sizin Azərbaycana üçüncü səfərinizdir və bu fakt özlüyündə Gürcüstan-Azərbaycan əlaqələrinin nə qədər dorin və mənalı olduğunu göstərir.

Bu səfərin xüsusi əhəmiyyəti var. Çünki Gürcüstanda keçirilmiş parlament seçkilərindən sonra bu, Sizin ilk xarici səfərinizdir. Fürsətdən istifadə edərək, təmsil etdiyiniz "Gürcü Arzu" Partiyasının seçkilərdəki qələbəsi münasibətilə Sizi bir daha səmimiyyətlə təbrik edirəm və Sizə, bütün komandanıza yeni uğurlar arzulayıram. Parlament seçkilərindən sonra ilk səfərinizi Azərbaycana həyata keçirməyiniz, təbii ki, Gürcüstan-Azərbaycan əlaqələrinin nə qədər yüksək səviyyədə olmasından təşəkkürümü bildirmək istəyirəm.

Bizim xalqlarımız əsrlər boyu dostluq, mehriban qonşuluq, qardaşlıq şəraitində yaşamışlar. Bu ənənələr bu gün də yaşayır. Bu gün Gürcüstan-Azərbaycan əlaqələri bütün istiqamətlər üzrə uğurla inkişaf edir. Hesab edirəm ki, bizim siyasi əlaqələrimiz bütün istiqamətlərdə inkişaf etməyə başlayıb. Əlbəttə, bu onu göstərir ki, hökumətinizin uğurlu iqtisadi siyasəti, sərəmoyənin cəlb edilməsi, Gürcüstanda olan çox müsbət

sərəmoyə iqlimi bütün investorları həvəsləndirir. O cümlədən Azərbaycan investorları da böyük həvəslə Gürcüstanın öz sərəmoyələrini qoyurlar.

Təbii ki, energetika sahəsindəki iki ölkə arasındakı əməkdaşlıq həm ölkələrimiz üçün, həm daha böyük, geniş coğrafiya üçün xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Birgə həyata keçirdiyimiz neft-qaz layihələri bu gün bir çox ölkələrin enerji təhlükəsizliyinin osasını təşkil edir. Təkcə onu demək kifayətdir ki, Gürcüstan tranziti vasitəsilə Azərbaycan hazırda 11 ölkəyə öz təbii qazını ixrac edir, ildən-ilə ixrac artır. Keçən il bu, 25 milyard kubmetrə çatmışdır və bunun 10 faizi - ümumi ixracımızın 10 faizi Gürcüstanın payına düşür. Mənə verilən məlumata görə, Gürcüstanın istehlak etdiyi təbii qazın 80 faizdən çoxu Azərbaycan mənşəlidir. Yəni bu, doğrudan da, çox böyük, xüsusi əhəmiyyətə malik olan layihədir və getdikcə bizim qaz ixrac coğrafiyamız genişlənməkdədir. Bizim yeni qaz yataqlarımız bu ilə işə düşəcək. Gələn il, ondan sonrakı illər üçün də yeni kəşf edilmiş yataqlar mövcuddur. Ona görə getdikcə təbii qazın ixracı artmalıdır və artacaqdır.

Bununla paralel olaraq, biz sizinlə birlikdə "yaşıl enerji" layihələrini də həyata keçiririk. Bu da hökumətlərimizin məsuliyyətini bir daha göstərir. Çünki bu gün bu enerji də bazarda böyük maraq doğurur, buna böyük tələbat var. Bu gün mənə verilən məlumata görə, "yaşıl enerji" layihəsi də uğurla icra edilir. Hesab edirəm ki, bütün digər layihələr kimi, bu layihənin də uğurla başa çatması şansı böyükdür.

Bu gün eyni zamanda Sizinlə təkbətək söhbət əsnasında bağlantıları və Orta dahliz layihəsini müzakirə etdik. Bizim ölkələrimiz burada da yaxın tərəfdaşlar kimi fəaliyyət göstərirlər. Bizim müvafiq qurumlarımızın koordinasiya şəklindəki fəaliyyəti bu layihəni də əminəm ki, uğurla başa çatdıracaq. Burada, əlbəttə ki, biz bir çox qonşularla təmasda olmalıyıq və bu təmaslar var. Bu da böyük coğrafiyanı əhatə edən layihədir və yəni də Gürcüstanla Azərbaycan burada Avropa ilə Asiya arasındakı körpü rolunu uğurla oynayır.

Bilirəm ki, Gürcüstanda nəqliyyat infrastrukturunun genişləndirilməsi layihəsi icra edilir. Azərbaycanda da bu layihələr icra olunur, o cümlədən nəqliyyat infrastrukturunun rəqəmsallaşdırılması layihəsi. Yəni biz bu işləri paralel apararaq, təbii ki, həm ölkələrimiz və xalqlarımız, həm də qonşularımız üçün çox əvəzolunmaz xidmətlər göstəririk.

Bütün digər sahələrdə də ancaq uğurlarımıza sevinmək olar. Vaxt məhdudluğunu nəzərə alaraq digər məsələləri biz geniş formatda bu gün müzakirə edəcəyik. Bir şeyi də deyə bilərəm ki, Sizin partiyamızın qələbəsi bütövlükdə Cənubi Qafqazın bundan sonra sabit region olması üçün xüsusi əhəmiyyət daşıyır və biz bu qələbəyə Sizin dostunuz, qardaşınız kimi sevinirik. Sizin hökumətinizə fəaliyyətində yeni uğurlar arzulayıram. Bir daha xoş gəlmisiniz.

Sonra Gürcüstanın Baş naziri İrakli Kobaxidze bəyanatla çıxış etdi.

Baş nazir İrakli Kobaxidzenin bəyanatı

- Cənab Prezident, təşəkkür edirəm. Çox səmimi qonaqorverliyi görə Sizə minnətdarlığımı bildirirəm. Eyni zamanda bizim partiyamızın qələbəsi ilə bağlı təbriklərə görə də təşəkkür edirəm. Bu, bizim bölgəmizdə sabitliyin və təhlükəsizliyin təmin edilməsi, ölkələrimizin münasibətləri baxımından əhəmiyyətlidir. Bu, müstəsna əhəmiyyətə malikdir. Siz regionda fərqli bir Lidersiniz və bizim üçün də nümunəsiniz. Siz ölkənizə dövlətinizin mənafelərini qorumaqla rəhbərlik edirsiniz. Bu gün burada olmaq mənə böyük şərafət və məmnunluq doğurur.

Bildiyiniz kimi, bu gün iqtisadi əməkdaşlıq üzrə birgə hökumətlərarası komissiyamızın 10-cu iclası keçirildi. İclas olduqca səmərəli oldu və mən Azərbaycanlı həmkarlarıma iclasın yüksək səviyyədə keçirilməsinə görə təşəkkür edirəm. Onu da deyə bilərəm ki, biz əməkdaşlığımızı daha da irəli apara bilərik. Bizim dostluğumuzun, qardaşlığımızın tarixi ənənələri var və bu qardaşlıq məhz bu strateji tərəfdaşlığın təməli üzərində dayanır.

Mən əminəm ki, bu tərəfdaşlıq gələcəkdə də eyni ruhda inkişaf edəcəkdir. Vacib məqam odur ki, biz hər birimizin strateji və milli maraqlarına hörmətə yanaşırıq. Biz ölkələrimizin ərazi bütövlüyünü və suverenliyini qəti şəkildə dəstəkləyirik. Cənab Prezident, bu dəstəyə görə şəxson Sizə və Azərbaycana təşəkkür edirəm.

Bizim təkbətək görüşümüzə ikitərəfli münasibətlərimizin maraqlı müzakirəsi oldu. Biz regionda cərəyan edən prosesləri və global hadisələri müzakirə etdik. Əlbəttə, bütün bu proseslərin

bizim ölkələrə təsiri var, bu, bizim siyasi mövqeyimizə də təsir edir. Vacib məqam ondan ibarətdir ki, biz hər bir çağırışla bağlı birlikdə çalışmalıyıq. Cənubi Qafqazda sülh, sabitlik və təhlükəsizlik müstəsna əhəmiyyətə malikdir. Bir daha Sizi əmin etmək istəyirəm ki, biz bu sabitliyi təmin etmək üçün maksimum səy göstərməyə hazırıq.

Eyni zamanda bizim münasibətlərin iqtisadi aspekti də çox vacibdir. Siz artıq müdrik şəkildə bizim ölkələrin strateji tərəfdaşlığını qeyd etdiniz. Bu layihələrin strateji və iqtisadi əhəmiyyəti var. Çox vacibdir ki, belə layihələr davamlı olsun və yeni layihələr müəyyən edilsin. Artıq qeyd etdiyim kimi, Azərbaycan Respublikası bizim üçün təkəvə dəyərlili dost deyil, Azərbaycan bizim üçün etibarlı tərəfdaş və qardaş ölkədir. Bu bağların dərinləşdirilməsi bizim marağımızdadır və biz bu münasibətlərə böyük əhəmiyyət veririk.

Cənab Prezident, Siz bağlantı layihələrini qeyd etdiniz. Bu, mühüm bir sahədir və bizim ikitərəfli əlaqələrimizin inkişafı baxımından da bu mövzu vacib əhəmiyyət kəsb edir. Bu coğrafi genişlənmədə ölkələrimiz əhəmiyyətli rol oynaya bilər. Biz Asiyaya Avropa ilə birləşdiririk və bu potensialdan maksimal dərəcədə istifadə etməliyik. Odu ki, bu layihələr bizim birgə fəaliyyətimiz nəticəsində mümkün olmalıdır. Hazırda üzərində işlədiyimiz növbəti layihələr var ki, onlar da bizim ölkələrin mənafeyi naminə bu potensialı genişləndirəcək. Bu tərəfdaşlığımızın irəliləməsi üçün əlavə sayımlar göstərməyə hazırıq.

İqtisadi-ticarət sahə də çox vacibdir və biz çox məmnunluq ki, Azərbaycan Gürcüstanın beş əsas ticarət tərəfdaşı sırasındadır. Bizim tərəfdaşlığımız daha da dərinləşdirilməlidir. Biz hökumətlərarası komissiyamızın iclasında da bunu müzakirə etdik. Bir daha qeyd etmək istəyirəm ki, bizim güclü təməllər üzərində qurulmuş əməkdaşlığımız, tarixi münasibətlərimiz və qardaşlığımız var. Xalqlarımız qarşısında da bunu bəyan etmək istəyirəm ki, biz siyasi tərəfdaşlığımızı dərinləşdirmək əzmindəyik və Gürcüstan tərəfi bunun üçün söyləmələri ösürməyəcəkdir.

Mən mühüm dəstəyə və tərəfdaşlığa görə Azərbaycanlı dostlara və həmkarlarına, şəxson cənab Prezidentə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Biz cənab İlham Əliyevin cari ildə Gürcüstan səfərini gözləyirik və ümid edirəm ki, bu il biz həmin şərafətə nail olacağıq.

Təşəkkür edirəm.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Cənab Prezident!
"Azərbaycan Hava Yolları"na məxsus təyyarənin dekabrın 25-də faciəvi şəkildə qəzaya uğraması və 38 nəfərin ölümü, 29 nəfərin yaralanması ilə bağlı xəbəri dərin kədər hissi ilə qarşıladım.

Zati-alinizə, həlak olanların ailələrinə və Azərbaycan xalqına dərin hüznə başsağlığı verirəm.

Fürsətdən istifadə edərək Zati-alinizə ən yüksək hörmət və ehtiramı bildirirəm.

*Luiz İnasio Lula da SILVA,
Braziliya Federativ Respublikasının Prezidenti*

Zati-aliləri cənab İlham Əliyev!
Əs-səlamu əleykum və rəhmətullahi və bərəkətuhi.
"Azərbaycan Hava Yolları"nın sərnişin təyyarəsinin Qazaxıstan ərazisində qəzaya uğraması xəbərini dərin kədər hissi ilə qarşıladım.

Bu faciəvi hadisə nəticəsində həyatını itirənlərin ailələrinə və yaxınlarına, bütün Azərbaycan xalqına dərin hüznə başsağlığı verirəm.

Allahdan mərhumlara rəhmət, ailələrinə səbir diləyirəm.
Dərin ehtiramla,

*Əbdülməlik Camal RƏŞİD,
İraq Respublikasının Prezidenti*

Zati-aliləri, möhtərəm İlham Heydər oğlu!
Qazaxıstanın Aktau şəhəri yaxınlığında baş vermiş təyyarə qəzası nəticəsində həlak olan Azərbaycan vətəndaşlarının doğmalarına və yaxınlarına başsağlığı verir, xəsəret alanların tezliklə sağalmalarını arzu edirəm.

Bakı Yeparxiyasının ruhaniləri ilə birlikdə mərhəmətli Yaradana dualar edirəm ki, kədərlənlərin və yaralananların qəlbinə təsəlli bəxş etsin, bu faciənin təsirinə məruz qalan insanların hamısına güc versin.

Dərin hörmətlə,

*KİRİLL,
Moskvanın və Bütün Rusiyanın Patriarxi*

Gürcüstanın Bakıdakı səfirliyinin yeni binası üçün ayrılmış torpaq sahəsinə baxış keçirilib

Yanvarın 17-də Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov və Gürcüstanın Baş naziri İrakli Kobaxidze Gürcüstanın ölkəmizdəki səfirliyinin yeni binasının tikintisi üçün Bakı şəhərində ayrılmış torpaq sahəsinə baxış keçirilib.

Nazirlər Kabinetindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, torpaq sahəsi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin göstərişinə uyğun olaraq Nazirlər Kabinetinin 2023-cü il tarixli sərəncamı ilə ayrılıb.

Torpaq sahəsi Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Nəriman Nərimanov prospekti ilə Bəşir Səfəroğlu küçəsinin kəsişməsində yerləşir.

Bakıda Azərbaycan ilə Gürcüstan arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə birgə hökumətlərarası komissiyanın 10-cu iclası keçirilib

Yanvarın 17-də Bakıda Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədovun və Gürcüstanın Baş naziri İrakli Kobaxidzenin sədrliyi ilə iki ölkə arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə birgə hökumətlərarası komissiyanın 10-cu iclası keçirilib.

Nazirlər Kabinetindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, hökumət başçıları övvəlcə təkbə-tək görüşdə ikitərəfli gündəliyin aktual məsələlərini nəzərdən keçirdilər.

Sonra iki ölkənin nümayəndə heyətlərinin iştirakı ilə birgə hökumətlərarası komissiyanın iclası keçirilib.

Ə.Əsədov Gürcüstanın Baş naziri vəzifəsinə yenidən təyinat olunması və yeni hökumətin formalaşması münasibətilə İ.Kobaxidzeni təbrik edib.

Baş nazir Gürcüstanla əlaqələrin inkişaf etdirilməsinin Azərbaycanın xarici siyasət prioritetlərindən biri olduğunu bildirib.

Vurğulanıb ki, ötən dövr ərzində Azərbaycan-Gürcüstan strateji tərəfdaşlığı keyfiyyətcə yeni mərhələyə yüksəlib.

İki ölkə arasında fəal siyasi dialoq təqdir edilib, beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində qarşılıqlı dəstəkdən məmnunluq ifadə olunub. Ərazi bütövlüyü məsələsində qarşılıqlı dəstək xüsusi vurğulanıb.

Bildirilib ki, Azərbaycan və Gürcüstan ticari-iqtisadi əməkdaşlığa önəmli olaraq böyük əhəmiyyət verirlər.

Gürcüstanın Azərbaycanın əsas ticarət tərəfdaşlarından biri olduğunu qeyd edilib.

İnvestisiya sahəsində əməkdaşlığın yaxşı dinamika nümayiş etdirdiyi bildirilərək Azərbaycanın Gürcüstana ön çox sərmayə yatırın ölkə olduğu diqqətə çatdırılıb.

Qarşılıqlı investisiyaların həcminin artırılması ilə bağlı gündəlikdə duran məsələlər nəzərdən keçirilib.

Neft-qaz sahəsində əməkdaşlığın əhəmiyyəti vurğulanıb. SOCAR tərəfindən Gürcüstanda həyata keçirilən layihələr barədə söhbət açılıb, gündəlikdə duran yeni perspektivli layihələrə toxunulub.

Azərbaycan ilə Gürcüstanın birgə həyata keçirdiyi meqalayihələr uğurlu regional əməkdaşlıq nümunəsi kimi dəyərləndirilib.

Bu layihələrin Cənubi Qafqazın transformasiyasına xidmət etdiyi, bölgənin enerji və nəqliyyat xəritəsini dəyişdiyi diqqətə çatdırılıb.

"Cənub qaz dəhlizi" layihəsinin reallaşmasında iki ölkənin önəmli rolu qeyd olunub.

Eyni zamanda Azərbaycan və Gürcüstanın iştirakı ilə Avropaya "yaşıl enerji" körpüsünün salınmağa başlanılmasından məmnunluq ifadə edilib.

Nəqliyyat-transit sahəsi ikitərəfli əməkdaşlığın ən vacib istiqamətlərindən biri kimi dəyərləndirilib. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun tam gücü ilə işə salınması üçün birgə səylərin əhəmiyyəti vurğulanıb. Qeyd olunub ki, Azərbaycanın əlavə sərmayəsi və Gürcüstan tərəfinin səyləri nəticəsində bu yolun yükəşmə qabiliyyəti 1 milyon tondan 5 milyon tonadək artırılıb.

Orta dəhlizin mühüm halqası olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının yükəşmə qabiliyyətinin ildə 15 milyon tondan 25 milyon tona qədər artırılması istiqamətində fəal iş aparıldığı bildirilib.

Kənd təsərrüfatının müxtəlif istiqamətlərində, o cümlədən kənd təsərrüfatı və emalı məhsulları üzrə qarşılıqlı ticarət, bitki mühafizəsi, baytarlıq və digər sahələrdə uğurlu əməkdaşlıqdan və təcrübə mübadiləsindən məmnunluq ifadə olunub.

Mədəni-humanitar sahədə əməkdaşlığın uğurlu nəticələrinə qeyd edilib. 2023-cü ildə Gürcüstanda baş nazirlərin iştirakı ilə Heydər Əliyev adına Tbilisi Dövlət Azərbaycan Dram Teatrının yeni binasının təmələqoyma mərasiminin keçirilməsinin əhəmiyyətinə toxunulub.

Mədəni-humanitar mübadilənin və təhsil sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsində qarşılıqlı maraq ifadə olunub.

İclasda Azərbaycan-Gürcüstan strateji tərəfdaşlıq münasibətlərinin bütün istiqamətləri üzrə inkişaf perspektivləri geniş müzakirə olunub, nümayəndə heyətlərinin üzvləri gündəlikdə duran məsələlərə dair çıxış ediblər.

İclasın yekununda Baş nazirlər Əli Əsədov və İrakli Kobaxidze Azərbaycan ilə Gürcüstan arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə birgə hökumətlərarası komissiyanın 10-cu iclasının protokolunu imzalayıblar.

Həmçinin Azərbaycanın və Gürcüstanın Xarici İşlər nazirlikləri arasında konsulluq sahəsində əməkdaşlığa dair anlaşma memorandumu, Azərbaycanın Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi ilə Gürcüstanın İqtisadiyyat və Davamlı İnkişaf Nazirliyi arasında dəniz nəqliyyatı sahəsində əməkdaşlıq haqqında anlaşma memorandumu, Azərbaycanın Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi ilə Gürcüstanın Ətraf Mühitin Mühafizəsi və Kond Təsərrüfatı Nazirliyi arasında niyyət protokolu imzalanıb.

Azərbaycan-Gürcüstan dostluğu və tərəfdaşlığı daha global perspektivlər vəd edir

"Yaşıl enerji" miz də Gürcüstan üzərindən ixrac olunacaq

Azərbaycan-Gürcüstan əlaqələri hər iki ölkə üçün mühüm əhəmiyyət daşıyır. Bu münasibətləri xalqlarımızın milli maraqları şərtləndirir. Ölkələrimizin ali rəhbərliyi səviyyəsində təşəkkül tapmış fəal siyasi dialoq əlaqələrinin sağlam təməlini təşkil edir.

İki ölkənin müxtəlif qurumları arasında sıx təmaslar mövcuddur və qarşılıqlı səfərlər həyata keçirilir. Bu il yanvarın 16-da Bakıda Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramovun Gürcüstanın xarici işlər naziri Maka Botçorişvilinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə keçirilmiş görüşü buna daha bir misaldır. Azərbaycan və Gürcüstan arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə Birgə Hökumətlərarası Komissiya da fəaliyyət göstərir. Dünən Bakı şəhərində 10-cu - yubiley iclasını keçirən bu komissiya ikitərəfli və regional iqtisadi-ticarət əlaqələrimizin inkişafında müsbət rol oynayır.

Iqtisadi əlaqələrin müsbət dinamika ticarət, qarşılıqlı investisiya-

lar, sənaye, nəqliyyat-transit, enerji və digər sahələrdə özünü aydın göstərir. Belə ki, iki qonşu dövlət arasında olan strateji əhəmiyyətli siyasi münasibətlər çoxsaylı iqtisadi layihələrə də dəstəklənir.

Azərbaycanın nəhəng neft-qaz kəmərləri və nəqliyyat kommunikasiya xətləri dünyaya Gürcüstandan keçərək istiqamətlənir. Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan (BTC) əsas ixrac neft kəmərinin 1768 kilometrlik yolunun bir hissəsi bu ölkədən keçir. Bakı-Tbilisi-Ərzurum (BTƏ) kəməri başlanğıcını Bakı yaxınlığındakı Səngəçal terminalından götürərək Türkiyə sərhədində Azərbaycan və Gürcüstanda BTƏ ilə eyni marşrut boyu uzanır. BTƏ-nin ayrılmaz hissəsi olan Cənubi Qafqaz Boru Kəmərinin (CQBK) ümumi uzunluğu 691 kilometrdir. Bu kəmərdə Azərbaycan da 443, Gürcüstanda 248 kilometr məsafə qət edir. Gürcüstan-Türkiyə sərhədində CQBK-ya 280 kilometr-

lik boru kəməri qoşulur ki, bununla Azərbaycan qazı Ərzuruma çatdırılır. Səngəçal-Ərzurum marşrutu ilə uzanan bu xətt bütövlükdə Bakı-Tbilisi-Ərzurum kəməri adlanır. Qeyd edək ki, CQBK Azərbaycan qazını Gürcüstana 2006-cı ildə çatdırıb.

Əslində elə "Cənub qaz dəhlizi"nin təməlini də BTƏ yaradıb. Azərbaycandan İtaliya torpağına-dək 3500 kilometrlik məsafə boyu uzanan, üç kəmərdən ibarət olan bu dəhlizin bir seqmenti də genişləndirilmiş CQBK-dır.

Bu gün Azərbaycan Gürcüstan da daxil olmaqla, 12 ölkəyə qaz ixrac edir. Yaxın gələcəkdə bu ölkələrin sayı artacaq, çünki Azərbaycanın enerji resurslarına olan tələbat ildən-ildə çoxalır. Əlbəttə, bizim həm resurslarımız, həm sərmayə qoymaq üçün maliyyə imkanlarımız var və tranziti həyata keçirən Gürcüstan kimi etibarlı dostumuz var ki, ixrac imkanlarımız genişlənsin. Be-

lə olan halda enerji layihələrimiz bundan sonra da bir çox ölkənin enerji təhlükəsizliyini təmin edəcək və burada Gürcüstanla Azərbaycan yenə də etibarlı tərəfdaş kimi çıxış edəcəklər.

Yeri gəlmişkən, qeyd edək ki, Qərb İxrac Boru Kəməri (QIBK) uzun illərdir Azərbaycan neftini Gürcüstanın Supsa limanına çatdırır. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunda əməkdaşlıq və tərəfdaşlığı daha da möhkəmləndirib.

Gürcüstanda yaradılmış münbit investisiya mühiti Azərbaycanın qonşu ölkə iqtisadiyyatına sərmayənin yatırılmasına da geniş imkan verir. Xüsusilə son illər ərzində SOCAR (Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti) Gürcüstan iqtisadiyyatına sanballı investisiya-maq üçün maliyyə imkanlarımız var və tranziti həyata keçirən Gürcüstan kimi etibarlı dostumuz var ki, ixrac imkanlarımız genişlənsin. Be-

lə Gürcüstanda yüzlərlə yaşayış məntəqəsini qazlaşdırması buna aydın misaldır. Ticarət dövrüymiz də ildən-ildə genişlənir.

Bu gün Azərbaycan və Gürcüstan birgə səylərlə nöinki öz iqtisadi inkişafını təmin edir, eyni zamanda bölgə üçün və böyük mənada Avrasiya üçün də önəmli ölkələrə çevriliblər. Prezident İlham Əliyevin dediyi kimi: "Birgə həyata keçirdiyimiz infrastruktur layihələri - nəqliyyat, enerji layihələri bir çox ölkələr üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir və bundan sonra da bu istiqamətdə əlavə addımlar atılacaq. Xüsusilə nəqliyyat sahəsində yaradılan və yaradılacaq yeni infrastruktur bir çox ölkələr üçün əvəzolunmaz imkanlar açacaq".

İndi Azərbaycan və Gürcüstan "yaşıl enerji" sahəsində də geniş əməkdaşlığa başlayıblar. Məlum olduğu kimi, 2022-ci il dekabrın 17-də Buxarestdə "Azərbaycan Respublikası, Gürcüstan, Rumıniya və Ma-

carıstan Hökumətləri arasında "yaşıl enerji"nin inkişafı və ötürülməsi sahəsində strateji tərəfdaşlıq haqqında Saziş" imzalanıb.

Xatırladaq ki, bu saziş çərçivəsində Gürcüstan və Rumıniya arasında min meqavatadək gücə malik 1195 kilometr uzunluqda elektrik ötürmə xəttinin çəkilməsi və rəqəmsal birləşdirici kabelin uzadılması planlaşdırılır. Kabel Azərbaycanda istehsal olunan "yaşıl" elektrik enerjisinin Gürcüstan və Qara dəniz vasitəsilə Rumıniyaya və oradan Avropanın digər hissələrinə naqli üçün nəzərdə tutulur.

"Azərbaycan Gürcüstanın ən böyük 5 iqtisadi tərəfdaşı sırasına daxildir". Bunu Gürcüstanın xarici işlər naziri Maka Botçorişvili yanvarın 16-da Azərbaycanlı həmkarı Ceyhun Bayramovla Bakıda keçirilən birgə mətbuat konfransında deyib.

"Biz bu gün həmçinin Gürcüstan və Azərbaycan arasında mühüm layihələrin həyata keçirilməsini müzakirə etdik. Bunlar təkcə ölkələrimiz üçün deyil, həm də region üçün böyük layihələrdir. Bu layihələr əsasında biz daha böyük strateji layihələrə həyata keçirə bilərik", - o bildirib.

Nazirin sözlərinə görə, Qara dənizin dibi ilə elektrik kabelinin çəkilməsi layihəsi həm Gürcüstan, həm də Azərbaycan üçün çox mühüm layihədir.

Şübhə yoxdur ki, qarşıda duran böyük planlar da sıx əməkdaşlıq və tərəfdaşlıq şəraitində yerinə yetiriləcək. Yaxşı tərəfdaşlıq həm də yaxşı qonşuluqdan qaynaqlanır. Mehriban qonşuluq etmək üçün isə gərək həm də yaxın dost olasan. Xoşbəxtlikdən Azərbaycan və Gürcüstan möhz yaxşı qonşu, dost və tərəfdaşdır.

*Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"*

Bayden və Blinken riyakarlıq və xəyanət nümunələri kimi xatırlanacaqlar

ABŞ-nin səlahiyyətləri başa çatmaqda olan hazırkı iqtidarının Azərbaycanı qarşı bütün çirkin planları iflusa uğrayıb

ABŞ-nin hazırkı hakimiyyətinin sonuna sayılı günlər qalır. Siyasi təcrübə, elə ABŞ-nin tarixi də göstərir ki, belə günlərdə hakimiyyəti başa çatmaq siyasiləri daha çox bütün cəmiyyət üçün məmnunluq doğuran qərarların qəbul edilməsinə çalışırlar. Belə bir xəft ölkənin xarici siyasətində də özünü göstərir.

Lakin bunu səlahiyyət müddəti başa çatmaqda olan Bayden administrasiyası barədə demək mümkün deyil. Elə bu günlərdə ABŞ-ə Ermənistan arasında imzalanan sazişdə yenə də "Dağlıq Qarabağ" ifadəsinin işlədilməsi Bayden administrasiyasının, dövlət katibi Entoni Blinkenin bu günə kimi həyata keçirdiyi dağıdıcı və riyakar siyasətin növbəti təzahürü oldu.

E.Blinken vəzifəsinin son günlərində də ABŞ-nin maraqları və mənafehlərinə zərbə vurmağa məşğuldur

Öncə onu qeyd edək ki, ABŞ-nin öz səlahiyyətini başa vurmaqda olan iqtidarı ötən 4 ildə global səviyyədə ölkənin milli maraqlarını və nüfuzunu ciddi şəkildə zədələdiyi kimi, son günlərində də onilliklər boyu formalaşmış pozitiv siyasi ənənələrə qarşı çıxmaqdadır. Bir neçə gündən sonra öz postunu tərk edəcək dövlət katibi Entoni Blinken son günlərində də dövlətinə və Vaşinqtonun dünyanın müxtəlif bölgələrində maraqları və mənafehlərinə zərbə vurmaqla, ölkəyə rəhbərliyə başlayacaq Prezident Donald Tramp komandası üçün müxtəlif problemlər yaratmaqda, bir sözlə, ənənəvi riyakarlığı davam etdirməklə məşğuldur. Bunun da adı siyasi cılızlıqdan və mənəviyyətsizlikdən başqa bir şey deyil. Müqəvədən başqa bir şey olmayan, bütün siyasi fəaliyyəti boyu korrupsiya girdabından çıxma bilməyən, ailəsinin, oğlunun adı demək olar ki, yalnız kriminal hallarda, maliyyə maxinasialarında çəkilən C.Bayden kimisinin hakimiyyətinin belə vəziyyəti heç də töəcəbli olmamalıdır. Mənəviyyətdən, siyasi etikadan, hamılıqla qəbul olunmuş yüksək dəyərlərdən uzaq olanların xisləti elə ABŞ-nin siyasi kursunda da özünü göstərməkdədir.

Son dörd ilin global mənzərəsi bunu deməyə bir daha əsas verir. Bayden administrasiyası Yaxın Şərqi, Afrika, Latın Amerikasını, Avropa - bir sözlə, dünyanın bütün bölgələrində qanlı qarşıdurmalara, üsyanlara, qətləmlərə, milyonlarla insanın qaçqına çevrilməsinin və öz yurd-yuvasından didərgin düşməsinin, siyasi və iqtisadi sistemlərin çökəməsinin, bütöv ölkələrin parçalanıb dağılmasının, onların xalqlarının faciələr yaşamasının səbəbkardır.

Son 30 ildə dünyanın müxtəlif ölkələrində baş verən hakimiyyət çevrilişləri əsasən, ABŞ-nin layihələri əsasında reallaşmışdır. Belə ölkələrdə Sorosun, USAID-in planları ilə hakimiyyət çevrilişləri həyata keçirilir, vətəndaş qarşıdurması stimullaşdırılır, bütün bunlar nəticə vermədikdə isə bərbad hərbi təcavüz edilir. Bir müddət əvvəl USAID-in Gürcüstanda hakimiyyət çevrilişinə cəhd göstərməsi bütün dünyaya məlumdur. Amma ABŞ-nin Gürcüstanı qarşıdurmaq, onu hərbi əməliyyatlarla qırmaqda davam etməsi, gürcü xalqının fəlakəti üzərində öz siyasi ambisiyalarını reallaşdırmaq planı da iflusa uğradı.

Ümumiyyətlə, adında inkişaf əksini tapsa da, USAID-in fəaliyyət göstərdiyi bütün ölkələrdə pozuculuq fəaliyyəti ilə məşğul olduğu dəfələrlə öz təsdiqini tapıb. Keçmiş Sovet İttifaqının bir çox ölkəsində bu təşkilatın adı hər zaman siyasi proseslərə açıq müdaxilədə, hakimiyyət çevrilişlərinə cəhdlərdə və bütün bunlar üçün gənclərin radikal şəkildə yönləndirilməsi və s. hallanıb.

Gürcüstan və digər ölkələrdə USAID-in iştirakı ilə ortaya çıxan problemlər müxtəlif formalarda bir vaxtlar Azərbaycanda da yaşanıb. USAID maliyyə ayırdığı, dəstəklədiyi təşkilatlar vasitəsilə təmsil etdiyi siyasi mərkəzlərin maraqları naminə respublikamızda da pozuculuq fəaliyyəti həyata keçirməyə çalışıb. Əlbəttə, Azər-

baycan güclü dövlətdir, cəmiyyətimiz sağlamdır, milli və dövlətçilik amalları uğrunda səfərbərdir. Buna görə USAID kimi təşkilatların bütün antimillilik fəaliyyətləri Azərbaycanda hər zaman fiaskoya uğrayıb.

Bütün bunlar ABŞ-də Bayden hakimiyyəti dövründə daha geniş vüsət alıb. Bu bələlərin əsas müəllifi yaşı səbəbindən əlaqəsiz duruma düşmüş keyfiyyətli C.Baydenin daha çox özünü dünyaya sülhpərvər, mələk qiyafəsində təqdim edən, əslində isə yalançı, xəyanət, riyakarlıq və bu kimi əksər mənfi keyfiyyətlərin daşıyıcısı olan E.Blinkendir. ABŞ prezidentinin özünü idarə edə bilmədiyi bir şəraitdə E.Blinken yalnız və yalnız öz dövlətinin milli maraqlarını bütün dünyada məhv etməklə məşğul olub.

Ukraynada baş verənlər, yüz minlərlə ukraynalının qanı Bayden administrasiyasının, birbaşa E.Blinkenin üzərindədir.

Yaxın Şərqi də baş verənlər də dünyanı "qandırmaq" istəyən Blinkenin oyunlarıdır. O, Qəzzada, Livanda baş verən faciənin baskardır, əli həlak olmuş on minlərlə dinc insanın qanına batıb.

Ona görə də bu gün dünya xalqları ABŞ-yə inanmır və bu ölkəni qarışıqlıq, təcavüz, böhran, faciə, siyasi və iqtisadi kateklizmlər ixrac edən bir mərkəz kimi qiymətləndirirlər. Bu, Bayden administrasiyasının və Blinkenin son dörd ildəki fəaliyyətinin nəticəsidir. Bu fəaliyyət həm Amerika, həm onun dünyada imici üçün çox baha başa gəldi və həm də iqtidarı qazanmış Donald Trampın işini çox ağırlaşdıracaq.

E.Blinken dünya nizamını pozaraq onun anarxiyaya sürükləyən, xalqların milli kimliyinin silinməsinə, feminizmi, LGBT ideyalarının hökmranlığına aparən sorosçu şəbəkənin parlaq nümayəndələrindən biridir. Təsədüfi deyil ki, Bayden administrasiyasının mükafatlandırdığı şəxslər arasında Corc Soros da var.

Bayden administrasiyası Azərbaycanın qələbəsini həzm edə bilmir

E.Blinken Azərbaycanla bağlı riyakarlıqları ABŞ-nin Azərbaycanın öz haqlı mübarizəsinə olan siyasi mövqeyində daha çox özünü göstərib. Ümumiyyətlə, tarixi təcrübə, eləcə də Vətən müharibəsindən sonrakı proseslər Azərbaycan cəmiyyətində ABŞ-ə bağlı konkret rəy formalaşdırıb. Bu da ondan ibarətdir ki, Vaşinqton artıq həllini tapmış Qarabağ məsələsində heç vaxt ədalətli olmayıb. Bu ölkə ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədri olsa da, problemin ədalətli həllinə heç bir təşəbbüs göstərməyib. Əksinə, ABŞ-nin ortaya qoyduğu mövqe Ermənistanın işğal siyasətinin dəstəklənməsinə xidmət edib.

Azərbaycanın Vətən müharibəsindəki qələbəsindən və xüsusən də öz əraziləri üzərində milli suverenliyini bərpa etməsindən sonra erməni məkrinin digər ünvanı olan ABŞ öz antiAzərbaycançı siyasətini ortaya qoyaraq, ölkəmizə qarşı riyakar davranışlarını açıq müstəviyə çıxarıb. Bu gün ABŞ erməni separatizminin darıxdırıcı təşkilatlar vasitəsilə Azərbaycanı ittiham edir. Bu ölkənin siyasi dairələri Azərbaycanın öz əraziləri üzərində milli suverenliyini bərpa etməsi ilə razılaşa bilmir.

mirlər. Bunun bir neçə gün əvvəl Vaşinqtonda, ABŞ Dövlət Departamentinin binasında Ermənistanın xarici işlər naziri Ararat Mirzoyan və ABŞ Dövlət katibi Entoni Blinkenin imzaladığıları iki ölkə arasında strateji tərəfdaşlıq sazişi də təsdiq edir. Sazişdə "Dağlıq Qarabağ" ifadəsinin işlədilməsi çox güman ki, ABŞ Dövlət katibinin şəxsi təşəbbüsüdür və bu onun antiAzərbaycançı mövqeyindən irəli gəlir. Əlbəttə, bu sazişin Bayden hakimiyyətinin son günlərində imzalanması da maraqlıdır. Çünki məhz belə bir şəraitdə imzalanan saziş Prezident Donald Trampın nə dərəcədə diqqət yetirəcəyi de suallar yaradır.

Ümumilikdə isə bu saziş də göstərir ki, Bayden hakimiyyəti Azərbaycanın Vətən müharibəsindəki qələbəsini, ərazi bütövlüyünün bərpasını qəbul etməkdən imtina edir. Görünən həm də odur ki, E.Blinken heç vaxt Azərbaycanın regionda yaratdığı reallıqları həzm etməyib.

ABŞ-nin indiki hakimiyyətinin son illərdəki fəaliyyətinə nəzər salanda bunu görmək mümkündür. Sanki onların işi, gücü riyakarcasına Azərbaycanın Cənubi Qafqazda yaratdığı reallıqlara kölgə salmaqdan, Ermənistanın maraqlarını müdafiə etməkdən ibarət olub. ABŞ Nümayəndələr Palatasının keçmiş spikeri Nensi Pelosi 2022-ci ildə Ermənistanla sərəfini yada salaçaq. O zaman onun bölgədəki vəziyyəti təhrif edən açıqlaması göstərdi ki, ABŞ ədalətli müdafiə etməkdən çox uzaqdır.

Bu hadisədən bir qədər sonra isə ABŞ Konqresinin Nümayəndələr Palatasının Xarici İşlər Komitəsinin Avropa üzrə alt komitəsində "Dağlıq Qarabağın gələcəyi" adlı komitədə dinləmələr keçirilmişdi. Həmin dinləmələrdə çıxış edən ABŞ Dövlət katibinin köməkçisi Ceys O'Brayn və qanunverici orqan nümayəndələri regionda sülh prosesinin davam etdirilməsinə maneələr törədən, düşmənciliyi qızışdıran açıqlamalar vermişdilər. Qorazlı şəkildə Azərbaycanı hədəfə alan, ölkəmizin özünü müdafiə hüququndan istifadəsini tənqid edən həmin açıqlamalar bir daha təsdiq etdi ki, ABŞ Azərbaycanın öz suverenliyini

və ərazi bütövlüyünü bərpa etməsini qəbul edə bilmir. Dinləmələrdə verilən açıqlamaların böhtan xarakterli məzmunu göstərdi ki, ABŞ rəsmiləri reallıq hissini itirərək, beynəlxalq hüquqa qarşı çıxır, Azərbaycanın öz milli haqqını bərpa etməsi ilə barışa bilmirlər.

2023-cü ildə ABŞ Senatının "2023-cü il erməniləri müdafiə aktı" nı qəbul etməsi, bədnam 907-ci düzəlişin icrasını hər il müvəqqəti dayandırmış ABŞ-nin bunu yenidən qüvvədə saxlaması bir daha Bayden və Blinkenin ermənipərəst xislətindən, onların Azərbaycana qarşı olan düşmən münasibətlərindən xəbər verir. Və bu münasibət ABŞ-nin milli maraqlarından yox, onların şəxsi niyyətlərindən irəli gəlir. Əlbəttə, bugünkü Azərbaycan 30 il əvvəlkinə Azərbaycan deyil. Bugünkü Azərbaycan ABŞ-nin qərəzli və düşmən mövqeyinə görə Vaşinqtonda Azərbaycanın və Ermənistanın xarici işlər nazirləri səviyyəsində təklif olunan görüşün keçirilməsinə imkan verməyib. Eyni zamanda Azərbaycanın yüksək səviyyəli rəsmilərinin ABŞ-yə səfər etmələrinə əsaslı qadağa qoyulmasına görə Azərbaycan da ABŞ rəsmilərinin ölkəmizə səfərinə qadağa qoyub.

2023-cü ilin noyabr ayında ABŞ Dövlət katibi E.Blinkenin Prezident İlham Əliyevlə telefon danışıqında münasibətlərin normalaşdırılması məqsədilə dekabrda köməkçisi Ceys O'Braynın Azərbaycanı səfərinə icazə verilməsini xahiş etməsi isə Azərbaycanın siyasi-diplomatik qələbəsinə çevrildi.

2024-cü ilin payızında Amerika Birleşmiş Ştatlarının bir qrup kongresmeninin Dövlət katibi E.Blinkenə yazdığı məktub da bir daha ABŞ Dövlət katibinin siyasi riyakarlığını ortaya qoydu. Çünki Azərbaycana qarşı sanksiyaların tətbiq edilməsinin vürğuləndiyi həmin məktub məhz E.Blinkenin özü tərəfindən hazırlanmışdır. Prezident İlham Əliyev ötən il oktyabrın 4-də Cəbrayıl şəhərində sakinlərlə görüşü zamanı bununla bağlı deyib: "O mürciətdə baxdıqda mən təxmin etdim ki, bunun müəllifi də, ünvanı da birdir. Çünki bunun ünvanı Amerika Dövlət Departamentinin dövlət katibidir. Amma mənə bir zərrə qədər şübhə yoxdur ki, bu mürciət Amerika Dövlət Departamentində də yazılır. Yəni özləri özlərinə məktub yazırlar, bizi hədələməyə çalışırlar, bizi ittiham etmək üçün. Axı biz nə etmişik? Biz öz doğma torpaqlarımızı azad etmişik. Burada erməni yaşayır? Yox, siz - Cəbrayılın sakinləri".

Azərbaycanın uğurlarına qara yaxmaq üçün ən iyrenc vasitələrə əl atıldı

Azərbaycana təsir etməklə bağlı bütün siyasi planları iflusa uğrayan ABŞ Blinkenin nəzarəti və USAID-in təşkilatçılığı ilə ən iyrenc vasitələrə də əl atmaqdan çəkinməyib. Azərbaycanda müharibə əleyhinə hərəkatın - "NoWar"-in meydana çıxması USAID və digər xarici təşkilatların fəaliyyətinin nəticəsi idi. Eyni zamanda "feminist"lərə, nənki Azərbaycanda, bütün dünyada heç bir cəmiyyətin qəbul etmədiyi qeyri-əxlaqi əməllərə dəstək verməklə USAID Bayden Administrasiyasının və şəxsən Blinkenin tapşırıqlarını yerinə yetirib.

Blinkenin simasızlığı, riyakarlığı ABŞ-nin Azərbaycan və Ermənistan arasında danışıqlardan uzaqlaşdırılması və Vaşinqtonun Cənubi Qafqazdakı proseslərdən kənarlaşdırılması, öz mövqelərini itirməsi ilə nəticələndi. Əslində, nə Azər-

baycan, nə də erməni xalqı Blinkeni maraqlandırır. Onun əsas məqsədi gedən ayaqda bir sülhpərvər obrazı yaratmaq və çoxillik münasibətə son qoyan "sülh gəyərçini" kimi tarixə düşmək, bəlkə də buna görə Nobel sülh mükafatı almaq idi. Amma alınmadı.

COP29 ərəfəsində ABŞ Azərbaycanın uğurlarına kölgə salmaq yolunu tutdu. Bu tədbir zamanı bütün dünya ABŞ və Avropa İttifaqının, Qərbin iqlim məsuliyyətinin yayınmaq üçün məsələni siyasiləşdirmək, yeni maliyyə hədəfinin müəyyən edilməməsi üçün süni maneələr yaratmaq cəhdlərinin şahidi oldu.

ABŞ dünyanın müxtəlif bölgələrində həyata keçirdiyi neomperialist siyasətini Cənubi Qafqazda da reallaşdırmağa çalışır

Son dövrlərdə ABŞ-nin Ermənistan vasitəsilə Cənubi Qafqazda yeni gərginlik mənbəyinin yaradılması istiqamətində həyata keçirdiyi tədbirlərin başında da E.Blinkenin ermənipərəst sevgisi dayanır. ABŞ-nin hərbi və xüsusi xidmət orqanları ilə əməkdaşlıq edən və Vaqner stilində fəaliyyət göstərən bir sıra şirkətlər bir müddət əvvəl Ermənistanla təlimlərə başlamışdılar. Eləcə də ABŞ-nin dəstəyi ilə Ermənistanla militarizasiya proqramı həyata keçirilir.

Görünən odur ki, ABŞ dünyanın müxtəlif bölgələrində həyata keçirdiyi neomperialist siyasətini indi də Cənubi Qafqaz regionunda reallaşdırmağa çalışır. Ermənistan ordusunun yenidən qurulması, onun yeni silahlar, hərbi təyinatlı texnologiyalarla təmin olunması qeyd etdiyimiz kimi, xoşməramlı sayıla bilməz. Bu, Ermənistanı Azərbaycana və digər qonşu dövlətlərə qarşı müharibəyə hazırlamaqdan başqa bir şey deyil. Ermənistanın xüsusi xidmət orqanlarının fəaliyyətinin yenidən təşkili də bu məqsədə xidmət edir. Avropa İttifaqının da bu prosese dəstək verməsi və qoşulması kollektiv Qərbi tərəfindən regionun yenidən müharibə ocağına çevrilməsi məqsədlərinə xidmət edir. 2024-cü il aprelin 5-də Brüsseldə Ermənistan baş naziri Nikol Paşinyan, Avropa Komissiyasının prezidenti Ursula fon der Layeyn və ABŞ Dövlət katibi Entoni Blinken arasında keçirilən görüş də bunu təsdiqləyir. Deməli, Qərbi Cənubi Qafqazda yaranmış yeni status-kvonu qəbul etmək istəmir və Azərbaycana qarşı əks-strategiya gerçəkləşdirməyə çalışır.

ABŞ-yə qarşı son onilliklərdə beynəlxalq səviyyədə etimadsızlıq mühiti formalaşmışdır. Dünyanın bir çox yerlərində müharibələrin, siyasi kateklizmlərin, dövlət çevrilişlərinin baş verməsinin səbəbkarı məhz ABŞ-dir. Azərbaycana qarşı məlum davranışlarına görə isə ABŞ həm də özünün Qafqaz siyasətinə də böyük zərbə vurdu.

Bütün bunların fonunda görünən həm də odur ki, Bayden administrasiyası ümumiyyətlə yeni prezident seçilmiş Donald Trampa mümkün qədər çox problem qoyub getmək yolunu tutub. Təsədüfi deyil ki, Tramp administrasiyası dərin bataqlığa düşmüş, on minlərlə insanın ölümünə, milyonlarla insanın qaçqına çevrilməsinə səbəb olan Rusiya-Ukrayna müharibəsi kimi gərgin problemlərlə məşğul olmaq məcburiyyətindədir. Bayden administrasiyası, Blinken tarixdə qalacaq. Amma dünyada kaos və anarxiyanın, böhran və siyasi-iqtisadi kateklizmlərin, milyonlarla insanın faciəsinin, global diktatın və onun dünya xalqları üçün acı nəticələrinin müəllifləri, riyakarlıq və xəyanət nümunələri kimi.

"AZƏRBAYCAN"

Ermənistanın hərbi təcavüzü nəticəsində çoxsaylı cinayətlər törətməkdə təqsirləndirilən şəxslərin məhkəməsi başlayıb

Yanvarın 17-də Ermənistan dövləti və onun silahlı qüvvələri, o cümlədən Ermənistan tərəfindən Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində yaradılmış qondarma "Dağlıq Qarabağ respublikası" və onun qanunsuz silahlı birləşmələri tərəfindən Azərbaycana və Azərbaycan xalqına qarşı sülh və insanlıq əleyhinə cinayətlər, müharibə cinayətləri, o cümlədən təcavüzkar müharibə aparma, soyqırımı, əhalini məcburi köçürmə, təqib, işgəncə, hərbi soyğunçuluq və digər qanunsuz əməllərə dair cinayət işi üzrə açıq məhkəmə prosesi başlayıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu proses ilk növbədə Ermənistanın işğalçı, təcavüzkar ölkə kimi dövlət məsuliyyəti və digər qanunsuz əməllərinin məhkəmə yolu ilə təsbit olunmasına xidmət edəcək.

Bakı Məhkəmə Kompleksində yerləşən Bakı Hərbi Məhkəməsinə hakimlər Zeynal Ağayev, Sədrliyi, Camal Ramazanov və Anar Rzayevdən ibarət tərkibdə (ehtiyat hakim Günel Səmədova) keçirilən hazırlıq iclasında təqsirləndirilən şəxslər erməni dilində tərcüməçilərlə, habelə müdafiə üçün vəkillərlə təmin edilib.

Əvvəlcə tərcüməçilər elan olunub, onlara qanunvericiliyin tələbləri, o cümlədən hüquq və vəzifələri izah edilməklə, təqsirləndirilən şəxslərin tərcüməçilərə, habelə proses iştirakçılarının məhkəmə tərkibinə, bir-birinə etirazlarının olub-olmaması dəqiqləşdirilib.

Sonra iş üzrə təqsirləndirilən şəxslərin müdafiəçiləri elan olunub. Məhkəmədə dövlət ittihamçısı qismində 6 nəfər prokurorluq əməkdaşı, Azərbaycan dövləti adından zərərçəkmiş qismində isə Nazirlər Kabineti Aparatının rəhbəri Rüfət Məmmədov iştirak edib.

Bildirilib ki, cinayət işi üzrə 531 mindən çox zərərçəkmiş və onların nümayəndələri var.

Hakim qeyd edib ki, təqsirləndirilən şəxslərin hüquq və vəzifələri onlara erməni dilində izah olunub.

Bununla yanaşı, məhkəmə iclası zamanı da onların hüquq və vəzifələri bir daha izah edilib.

Sonra məhkəmədə fasilə elan olunub.

Fasilədən sonra A.Harutyunyan məhkəməyə müraciət edərək çıxış etmək istədiyini deyib. Hakimi ona söz verib.

A.Harutyunyan bəyanatla çıxış edərək bildirib ki, 44 günlük müharibə zamanı Gəncin raketlərlə vurulması ilə bağlı onun bəyanatı olub və buna görə təəssüflənir: "Azərbaycan xalqında belə bir fikir var ki, bu əmri mən vermişəm. Bu qərar mənim tərəfindən verilməyib. Bəli, mənim bu hadisə ilə bağlı bir bəyanatım var idi. İndi bu bəyanata görə təəssüflənirəm, üzrxahlıq edirəm. Mənim ələ bir hüququm, ələ bir səlahiyyətim, rəy bildirməyə də imkanım olmayıb. Bu bəyanatı vaxtılıq niyə vermişəm, onu da istintaq zamanı verdiyim ifadəmdə izah etmişəm".

Daha sonra məhkəmə prosesi yanvarın 21-dək təxirə salınıb.

Qeyd edək ki, zərərçəkmiş şəxslərin, onların nümayəndələrinin və hüquqi varislərinin iştirak etdikləri

məhkəmə iclası zamanı 350-dən çox şəxs olub.

Xatırladaq ki, Ermənistan Respublikası və onun silahlı qüvvələri, o cümlədən Ermənistanın yaratdığı qanunsuz "Dağlıq Qarabağ respublikası" və onun qanunsuz silahlı birləşmələri tərəfindən törədilən cinayətlərdə ittiham olunan 15 nəfər - Harutyunyan Arayik Vladimiri, Qukasyan Arkadi Arşaviri, Sahakyan Bako Sahaki, İshanyan Davit Rubeni, Manukyan David Azatini, Babayan Davit Klimi, Mnatsakanyan Levon Henrikoviç, Beglaryan Vasili İvani, Qazaryan Erik Roberti, Allahverdiyev Davit Nelsoni, Stepanyan Qurgen Homeri, Balayan Levon Romiki, Babayan Madat Arakeloviç, Martirosyan Qarık Qriqori, Paşayev Melikset Vladimiriyə qarşı Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 100 (təcavüzkar müharibəni planlaşdırma, hazırlama, başlama və aparma), 102 (beynəlxalq müdafiədən istifadə edən şəxslərə və ya təşkilatlara hücum etmə), 103 (soyqırımı), 105 (əhalini məhv etmə), 106 (kölək), 107 (əhalini deportasiya etmə və ya məcburi köçürmə), 109 (təqib), 110 (insanları zorakılıqla yoxa çıxarma), 112 (beynəlxalq hüquq normalarına zidd azad-

lıqdan məhrum etmə), 113 (işgəncə), 114 (muzdluluq), 115 (müharibə qanunlarını və adətlərini pozma), 116 (silahlı münaqişə zamanı beynəlxalq humanitar hüquq normalarını pozma), 118 (hərbi soyğunçuluq), 120 (qəsdən adam öldürmə), 192 (qanunsuz sahibkarlıq), 214 (terrorçuluq), 214-1 (terrorçuluğu maliyyələşdirmə), 218 (cinayətkar birlik (təşkilat) yaratma), 228 (qanunsuz olaraq silah, onun komplekt hissələrini, döyüş sursatı, partlayıcı maddələr və qurğular əldə etmə, başqasına vermə, satma, saxlama, daşıma və gözdirmə), 270-1 (aviasiya təhlükəsizliyinə təhdid yaranan əməllər), 277 (dövlət xadiminin və ya ictimai xadimin həyatına sui-qəsd etmə), 278 (hakimiyyəti zorla ələ keçirmə və onu zorla saxlama, dövlətin konstitusiyaya quruluşunu zorla dəyişdirmə), 279-cu (qanunvericiliklə nəzərdə tutulmayan silahlı birləşmələri və qrupları yaratma) və digər maddələri ilə ittiham olunurlar.

* * *

Daha sonra Ermənistan vətəndaşı olan, Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinin işgəncə, muzdluluq, müharibə qanunlarını və adətlərini pozma, terrorçuluq, terrorçuluğu maliyyələşdirmə və

digər maddələrlə təqsirləndirilən Ruben Vardanyanın da məhkəmə prosesinin hazırlıq iclası keçirilib.

Bakı Məhkəmə Kompleksində Bakı Hərbi Məhkəməsinin inzibati binasında eyni hakimlərdən ibarət tərkibdə açıq keçirilən ilkin iclasda Ruben Vardanyanın anket məlumatları dəqiqləşdirilib.

Ruben Vardanyan özünün seçdiyi müdafiəçi və rus dilinə tərcüməçi ilə təmin olunub.

Məhkəməyə sədrlik edən hakim Zeynal Ağayev Ruben Vardanyana qanunvericiliyin tələblərini, o cümlədən təqsirləndirilən şəxs kimi hüquq və vəzifələrini, habelə etiraz hüququnu izah etdikdən sonra Vardanyandan vəsatətinin olub-olmamasını soruşub.

R.Vardanyan və müqavilə əsasında hüquqi yardım göstərən müdafiəçisi iki vəsatət verib.

Onlardan biri R.Vardanyan barəsində cinayət işinin Azərbaycan xalqına qarşı ağır cinayətlərin törədilməsində ittiham olunan erməni əsilli 15 şəxsin barəsində işə birləşdirilərk bir icraatda baxılması, digər vəsatət isə cinayət işinin materialları ilə tanış olmaq üçün təqsirləndirilən şəxsə əlavə vaxtın verilməsi barədə olub.

Dövlət ittihamını müdafiə edən prokuror cinayət işlərinin bir icraatda birləşdirilməsi barədə vəsatətə etirazını bildirərək məhkəmədən təmin olunmamasını, cinayət işi ilə tanış olmaq üçün əlavə vaxt verilməsinə dair vəsatətin isə təmin olunmasını məhkəmədən xahiş edib.

Azərbaycan Respublikasının Cinayət Prosesual Qanunvericiliyinə əsasən, məhkəmə icraatı zamanı cinayət işlərinin eyni icraatda birləşdirilməsi nəzərdə tutulmadığından məhkəmə tərəfindən bu vəsatət təmin olunmayıb.

İbtidai istintaq zamanı R.Vardanyana bildiyi dildə cinayət işi materialları ilə tanış olub öz müdafiəsinə hazırlaşmaq üçün kifayət qədər vaxt verilsə də, məhkəmə təqsirləndirilən şəxsin xahişini nəzərə alaraq, vəsatətin təmin olunması barədə qərar qəbul edib və ona iş materialları ilə tanış olmaq üçün əlavə 10 gün vaxt verib.

Həmçinin ittiham tərəfi iş materialları ilə tanış olmaq üçün təqsirləndirilən şəxsə əlavə vaxt verilməsinə etiraz etməyib.

Məhkəmənin hazırlıq iclası yanvarın 27-də davam edəcək.

Xatırladaq ki, Ruben Vardanyan Azərbaycan Respublikası Ci-

nayət Məcəlləsinin 100 (təcavüzkar müharibəni planlaşdırma, aparma), 107 (əhalini deportasiya etmə və ya məcburi köçürmə), 109 (təqib), 112 (beynəlxalq hüquq normalarına zidd azadlıqdan məhrum etmə), 113 (işgəncə), 114 (muzdluluq), 115 (müharibə qanunlarını və adətlərini pozma), 116 (silahlı münaqişə zamanı beynəlxalq humanitar hüquq normalarını pozma), 214 (terrorçuluq), 214-1 (terrorçuluğu maliyyələşdirmə) əməllərinin törədilməsində təqsirləndirilib.

Həmçinin o, həmin məəcəllənin 218 (cinayətkar birlik (təşkilat) yaratma), 228 (qanunsuz olaraq silah, onun komplekt hissələrini, döyüş sursatı, partlayıcı maddələr və qurğular əldə etmə, başqasına vermə, satma, saxlama, daşıma və gözdirmə), 270-1 (aviasiya təhlükəsizliyinə təhdid yaranan əməllər), 278 (hakimiyyəti zorla ələ keçirmə və onu zorla saxlama, dövlətin konstitusiyaya quruluşunu zorla dəyişdirmə), 279 (qanunvericiliklə nəzərdə tutulmayan silahlı birləşmələri və qrupları yaratma), 318-ci (Azərbaycan Respublikasının dövlət sərəhəddini qanunsuz olaraq keçmə) və digər maddələrində nəzərdə tutulan əməllərin törədilməsində ittiham olunur.

Bir nəfər hamını aldada bilər.
Hamı hamını aldada bilər.
Hamı bir nəfəri aldada bilər!
Amma kimsə Tanrını aldada bilməz!
Bu, mümkünsüzdür!
Tanrı həm aldadılmazdır, həm də ədalətlidir!
İstədiyə vaxt öz ədalətini bərpa edə bilər...
Bizim istək və arzularımızdan, hətta valyarişlərimizdən asılı olmayaraq!
Buna ilahi ədalətin bərpası deyilir!

Hərdən biz insanlara elə gəlir ki, ilahi ədalətin təmini gecikir.

Bəlkə də bizim zaman ölçümüz özgə cürdür.
Amma haqiqət budur ki, ilahi ədalət gec-tez öz yerini alır!

Bu, birmənaldır!
Dünyanı lərzəyə salan, milyonlara zülm edərək qanını tökən, həyatdan məhrum edən cahangirliyin sonunu və aqibətini yada salın.
Qurdular imperiyalar, yığdıqları pullar, qızıllar, sərvtövlər, saraylar...

Nə yeyib qurtara bilirlər, nə xərcləyib tükəndirə, nə də özləri ilə o dünyaya aparırlar.

Biz insanlar isə azğınların, işğalçıların, qəddarların, tamahları naminə minlərlə, milyonlara zülm edənlərin təkə o dünyada deyil, bu dünyada da cəzalandırılmasını, etdikləri qəddarlıqların əvəzini almalarını, talan edərək yediklərinin burunlarından gətirilməsini qəlbən istəyir, əllərimizi göyə qaldıraraq uca Tanrıdan diləyirik!

Tanrımız daha bir istəyimizi reallaşdırır.
Erməni faşizminin və separatçıların övvələ üstün gəldiyi, sonra isə 44 günlük Zəfər müharibəsində məğlub olduqları Azərbaycanın hüquq sistemi vasitəsilə sorğu-suala tutulmasını, bir vaxtlar bizə sığınanların sonradan cəlladımıza çevrilərək otuz il ərzində başımıza olmanın müsibətlər götürmələri tezliklə ədalət məhkəməsi tərəfindən mühakimə olunaraq cəzalandırılmasının şahidinə çevriləcəyik!

Tanrı əlləri günahsız insanların qanına batanların cəzalandırılmasının sevincini də bizə yaşadacaqdır!

Məhkəmə qarşısında cavab verən hərbi cinayətkarlıqda təqsirləndirilənlərin ən mənfur əməlləri ilk növbədə onlara öz torpaqlarında yer verənlərə, uzun müddət məhrubənlik şəraitində yaşayan azərbaycanlılara qarşı qəddarlıqları və xəyanətlərindədir.

Tərəfdarları cinayət əməllərinin sayı-hesabı isə yoxdur!

Həm də uzun illər cəzasız qaldıqlarından daha da azğınlaşaraq bir-birindən qanlı cinayətlər ediblər:

- Azərbaycan vətəndaşlarının hüquqlarını kütləvi şəkildə pozublar.
- Yaşadıqları evlərinin zorla qovublar.
- Əmlaklarını mənimşəyiblər, dağıdıblar.
- Vətəndaşlarımızı külli miqdarda maddi ziyan vurublar.
- Torpaqlarımızı işğal edərək əkin dövriyyəsinə qatıblar.
- Təbii sərvətlərimizi istismar edərək çapıt talayıblar.
- Meşə və bağları qırmaqla ekoloji cinayətlər törədiblər.
- Çaylarımızı və göllərimizi zəhərli maddələr axıdaraq flora və faunaya böyük zərər vurublar.
- Mülki vətəndaşları işğəncələrə məruz qoyublar.
- Günahsız insanları qanunsuz həbs edib, ağır şəraitdə saxlayıblar.
- İnsanları məhkəmə qurmadan qətlə yetirərək kütləvi şəkildə basdırıb, məzarlıqların yerini gizlədiblər.
- Bir neçə yaşayış məntəqəsində soyqırımları törədiblər.
- Tarixi, mədəni abidələrimizi dağıdıblar.
- Məzarlıqlarımızı yerlə yeksan ediblər.
- Məscidlərimizdə donuz, mal-qara saxlayaraq dinimizi təhqir ediblər.

İLAHİ ƏDALƏTİN HÜQUQİ BƏRPASI

- Kütləvi terror əməllərinə rəvac veriblər.
- Terrorçuluğu maliyyələşdiriblər.
- Qanunsuz qurumlar yaradıb, separatçılıqla məşğul olublar.
- Bir-birindən ağır hərbi cinayətlər törədiblər.
- Beynəlxalq hüquq sistemli şəkildə, kobudcasına pozublar.
- Dini, milli ayrı-seçkiliyə yol verib, buna görə insanlarımızı təqib ediblər.

44 günlük Zəfər müharibəsində isə cəbhə xəttindən yüz kilometrə uzaqda yerləşən Gəncə, Tərtər, Bərdə və Goranboyu ballistik raketlər və qadağan olunmuş kassətli, forşorlu bombalarla vurulmasını əmr edərək daha ağır cinayətlər törədiblər.

Azərbaycan vətəndaşlarına qarşı vəhşilikləri möhazərbaycanlı olduqlarına görə ediblər.
Azərbaycan vətəndaşlarına qarşı vəhşilikləri məqsədlə, planlı və düşünülmüş şəkildə törədiblər.
Bütün bu əməllər Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin müvafiq maddələrində təsvir edilən cinayətlərdir!

Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin müxtəlif maddələri ilə ittiham olunanlar bunlardır:

1. *Arkadi Arşaviri (Arşaviroviç);*
2. *Harutyunyan Arayik Vladimiri (Vladimiroviç);*
3. *Sahakyan Bako Sahaki;*
4. *İsxanyan Davit Rubeni;*
5. *Babayan Davit Klimi (Klimoviç);*
6. *Mnatsakanyan Lyova Henrixi;*
7. *Manukyan Davit Azati;*
8. *Martirosyan Qarik Qriqori;*

9. *Paşayan Melikset Vladimiri;*
 10. *Allahverdiyev Davit Neroni;*
 11. *Stepanyan Qurqen Homerosi;*
 12. *Balayan Levon Romiki;*
 13. *Babayan Madat Arakeli (Arakeloviç);*
 14. *Beqlaryan Vasili İvani;*
 15. *Qazaryan Erik Robertiyə.*
- Uzun müddət davam edən istintaq prosesi ilə bağlı Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğunun açıqlamasında bildirilir:**

"2024-cü il mayın 2-də baş prokurorun qərarı ilə 1987-ci ilin oktyabr ayından 2024-cü il aprelin 22-dək törədilmiş cinayətlərin bir qismi ilə bağlı Baş Prokurorluq və respublikanın ayrı-ayrı istintaq qurumlarında istintaq edilən 1389 cinayət işi bir icraatda birləşdirilib və Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğunun rəhbərlik etdiyi, Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti, Daxili İşlər Nazirliyi, Dövlət Gömrük Komitəsi və Hərbi Prokurorluğun müstəqillərindən ibarət tərkibdə istintaq olunub."

"Cinayət işi üzrə ittiham aktı Azərbaycan Respublikasının Baş Prokuroru tərəfindən 2024-cü il dekabrın 16-da təsdiq edilərək baxılması üçün aidiyyəti üzrə Bakı Hərbi Məhkəməsinə göndərilib."

Onu da qeyd edək ki, Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğu homin istintaq işi ilə əlaqədar qeyd olunan epizodlar üzrə şübhəli bilinən, eləcə də şahid qismində bir çox şəxslərin Ermənistan Respublikasının ərazisində olmasına ciddi əsasları rəhbər tutaraq, Ermənistan Respublikasının aidiyyəti orqanlarını əməkdaşlığa dəvət edib.

Təqsirləndirilən şəxslər vəkilə təmin olunub, habelə istintaq orqanının vəsatəti və ibtidai araşdır-

maya prosessual rəhbərliyi həyata keçirən prokurorun təqdimatı əsasında məhkəmə qərarları ilə bərahlərində həbs qətimkan tədbiri seçilib.

Hüququn aliliyini daim rəhbər tutan Azərbaycan həm canilərin həbsi, həm saxlanılması, həm də istintaq dövründə heç bir pozuntuya yol verməyib.

Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsi mütəmadi olaraq məhbuslarla görüşüb, onların saxlanma şəraitini izləyib, ailələri ilə birbaşa əlaqə yaradılmasında vasitəçilik edib.

İlahi ədalətin bərpası düz otuz il çəkdi.

Bu otuz ildə doğma el-obalarından zorla qovulan, malları-mülkləri talan olunan, özləri qadır şəhərciklərində, yük vaqonlarında, qeyri-yaşayış yerlərində, yataqxanalarda və ictimai binalarda ömür sürən məcburi köçkünlər nə əziyyət, ehtiyac və məşəqqətlər çəkdi...

Bunu Tanrı da gördü, biz də!

- Yalnız gözlərini ikili standartlar kor etmiş dünya görmək istəmədi.
- Yalnız beynəlxalq hüquq erməni diasporunun əlinə oyuncuğa çevrilərək özünü aciz kimi qələmə verdi.
- Yalnız ATƏT-in Minsk qrupu özünün urvatsız və riyakar donuna bürünərək çoxüzümlük etdi.
- Yalnız həmsədr dövlətlər "diplomatiya oyunu" oynamaqla üzde bir, arxada başqa mövqə sərğilədilər.

Tanrı bütün bunları gördü, bildi, bizə səbir və dözümlə verdi!

Sonra isə öz ədalətini bərpa etmək üçün zəruri addımlar atdı.

Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevə arxa və kömək durdu!

Ordumuzu qüdrətli və məğlubedilməz etdi! Xalqımızı ordumuzla bir edərək "dəmir yumruğu"na çevirdi!

44 gün ərzində otuzillik işğala son qoyan "dəmir yumruğu"na!

Düşməni qarşımızda diz çökdürərək zəlif günə salan "dəmir yumruğu"na!

Baş sərkərdəmizin polad iradəsi, qətiyyət və dönməzliyi sayəsində müqəddəs torpaqlarımız murdar lapirliyərdən təmizləndi.

Hökəri çayı üzərindəki körpüdə unikal əməliyyat keçirərək nəzarət-buraxılış məntəqəsi yaradıldı, illər boyu bizə qarşı xəyanət və şər yoluna çevrilən Laçın yolu bağlandı, ərəzi bütövlüyük təmin olundu!

2023-cü ilin 19-20 sentyabrında cəmi altı saat çəkən antiterror əməliyyatı keçirildi, bütövlükdə 23 saat ərzində Ermənistan məxsus hərbi birləşmələr, separatçı tör-töküntülərinin terrorçu qruplaşmaları ağ bayraq qaldıraraq təslim oldular, silah-sursatları nə təhvil verərək gəldikləri yeri qayıtdılar.

Çörəyimizə xəyanət edənlər, bizimlə birlikdə yaşamağa haqq olmayanlar *qanunlarımızı qəbul edib ölkəmizdəki digər millətlər kimi olmayacaqlarını dərk etdiklərinə könlü sürətdə "real Ermənistan" a gətirdilər!*

Dövlət suverenliyimiz tam təmin edildi!

Gec oldu, güc oldu!

İndi isə ilahi ədalətin hüquqi bərpası prosesi başlayır.

Bakıda içdikləri çay uzun illər ərzində xalqımıza qarşı çoxsaylı cinayət əməli törədənlərin dillərini də açıb.

Etdiklərini istintaq dövründə verdikləri ifadələrdə təsdiqləyiblər.

İndi isə məhkəmə iclaslarında etiraf edəcəklər! Çoxsaylı faktlar, dəlillər, şahid ifadələri, sübutlar bütün murdar əməllərinin, düşməncilik hərəkətlərinin ayıni şəkildə təsdiqinə çevriləcəkdir!

Bir vaxtlar qudurğanlıq edənlər, özlərini Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun ağası kimi aparırlar, bu yerlərin əsl sahiblərinin terrora, soyqırımına, işğəncələrə məruz qoyanlar, ev-şiklərdən qovaraq məşəqqət dolu illər yaşamağa məcbur edənlər, yalnız azərbaycanlı olduqları üçün həyatdan məhrum edənlər qanun qarşısında cavab verəcəkləri günə çatırlar!

Bir vaxtlar onları silah-sursatla təmin edənlər, beynəlxalq qurumlarda murdar əməllərinin müdafiəçilərinə çevrilənlər daha müdafiə edə bilməyəcəklər!

Nə əlləri çatacaq, nə telefon zəngləri kara gələcək, nə də təhdid, təzyiqlərinə əhəmiyyət verməyəcəklər!

Azərbaycan xalqının mal-mülkünü, təbii sərvətlərinin talanması sayəsində qazandıqları pullar kara gəlməyəcək, əlləri yığdıqları sərvətlərə çatmayacaq, Ermənistan, Rusiyada, Avropanın şəhərlərində taladıqları vəsaitlə aldıqları obyektlərin, qurduqları biznes şəbəkələrinin faydasını görə bilməyəcəklər.

Restoranlarda, istirahət mərkəzlərində, hotel-lərdə yeyib-içərək şəllənə bilməyəcəklər...

Etdiklərinin cəzasını "ağzıbirdə" çəkəcəklər!

Bütün canilər kimi eyni xərəkətdən yeyib, eyni qabdan su içəcəklər.

Düşünməyə kifayət qədər vaxtları da olacaq. Keçmiş kabinetlərini, silahsız əhəliyə qarşı törətdikləri "qəhrmanlıqları" acı xətirə kimi anacaq... Qətlə yetirdikləri qocalar, uşaqlar, qadınlar tez-tez yuxularına girecək, "xoş günlər"ində gördükləri, yedikləri döno-döno burunlarından gələcək.

İndi ilahi ədalət bu mərhələsi, yeni mərhələsi başlayır.

Tanrı böyükdür!
Səbri də böyükdür!

Səbri daşanda isə cəzası çox ağır olur!
Tanrı və ədalət məhkəməsi layiq olduqları cəzalarını verəcəkdir!

Necə ki verir!
Bəxtiyar SADIQOV

"Türkiyə" qəzeti: Ermənistan tez və ya gec Prezident İlham Əliyevin bütün tələblərini yerinə yetirəcək

Türkiyənin türk dünyası ilə əlaqə yollarını kəsməyə cəhd edən bir sıra Qərbi dövlətləri Ermənistan kartını oynadır. Fransa və ABŞ Zəngəzur dəhlizinin açılmasını istəyir, Rusiyanı cənubdan bloklamaq və İrəvan hərəkətlərinə nəzarət etmək üçün platforma yaratmaq istəyirlər ki, bu da ümumi strateji planın bir hissəsidir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Ermənistan inkişafını önündə baryerə çevirməyə çalışan Qərbin bu məqsədlərindən xəbərdardır.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu bərədə "Türkiyə" qəzeti Azərbaycan rəhbərinin yerli mediaya verdiyi son müsahibəni xatırladaraq yazır.

Noşr qeyd edir ki, Avropa İttifaqı və ABŞ həm İrəvandan, həm də Tbilisidən istifadə etməyə, bununla da Rusiya, İran və türk dünyasına qarşı "forpost" yaratmağa çalışırlar.

Məqalədə qeyd edilir ki, Azərbaycanla Ermənistan arasında yeni müharibə türk dünyasında gedən inteqrasiya prosesləri və yaxınlaşma-

lardan narazı olan Qərbi dairələrinin planlarına uyğundur.

Qəzet vurğulayır ki, Fransa silahlarının tədarüki Yerevan müdafiə qabiliyyətini qətiyyətlə gücləndirir, əksinə, Ermənistanın mövqelərini daha da zəifləməsinə gətirib çıxaracaq.

Yazıda daha sonra qeyd edilir: "Donald Trump administrasiyasının Cənubi Qafqazla bağlı mövqeyi hələ məlum deyil. Amma fakt bundan ibarətdir ki, əgər İrəvan regionda

Son Dakika Yazılar Gündəm Ekonomi Dünya Texnoloji Spor Resmii İlanlar Tümü

İlham Aliyev: Ermenistan İslamofobik, İrkçi!

Ermenistan-Azərbaycan arasındakı meselelər nihayete ermiş değıl!

Karabağ zaferinin ardından Ermenistan-Azərbaycan arasında pek çok mesele çözülmüş olsa da hələ çözüleməyən pek çox gırtı sorun masada duruyor ve gün geçtikçe Batılı devletlerin de dahil olmasıyla sorunların diplomatik çözümü zorlaşıyor...

Geçtiğimiz günlerde Azərbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in birkaç televizyon kanalına verdiğı röportaja baktığımızda İlham Aliyev, Ermenistan'ın ikircikli tutumundan artık çok ciddi rahatsızlık duyduğunu, Ermenistan'ın bir an önce bazı konularda ivedi adımlar atmasını beklediğini aksi takdirde

yeniden eskalasiya və müharibə cəhdi edərsə, heç bir ölkə Türkiyə və Azərbaycanın qarşısına çıxma bilməyəcək. Türk dünyası öz nailiyyətlərindən imtina etməyəcək".

Noşr oxucuların diqqətinə çatdırır: "Ermənistan tez və ya gec Prezident İlham Əliyevin bütün tələblərini yerinə yetirəcək. İrəvan Zəngəzur dəhlizini könüllü, yaxud məcburi surətdə açacaq. Ankara və Bakının bu məsələdə ortaq iradəsi çox mühümdür. Türkiyəni Azərbaycan üzərindən Asiya ölkələri ilə birləşdirən ticarət marşrutu bir çox ölkədə narahatlıq doğursa da, bu fakt hamı tərəfindən qəbul ediləcək".

Qəzet, həmçinin oxucuların diqqətini Ermənistanın xəritələrində olan tarixi toponimlərdəki dəyişik-

liklərdə də cəlb edir: "Çar Rusiyası dövründə müasir Ermənistanın xəritəsində bütün adlar Azərbaycan dilində olub. Ermənistan Azərbaycanın tarixi torpaqlarını zəbt etməklə tarixi realitiyə təhrif edərək yeni status-quo formalaşdırmağa cəhd edib". Yazıda 1918-ci ildə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin sərhədinin müasir Türkiyə sərhədlərinə çatdığı xatırladılır. "Ermənistan bunu yaxşı bilir", - deyər "Türkiyə" vurğulayır.

Məqalədə məntiqi sual yer alır: "Nə üçün Azərbaycanın qərb rəyonları Naxçıvandan ayrılıb? Ermənistan niyə Azərbaycanın iki hissəsi arasında yer alır? Bu, tarixi ədalətə, beynəlxalq hüquqa və "fizika qanunlarına" ziddir".

Ötən ilin uğurlu yekunları

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizin 2024-cü ildə əldə etdiyi tarixi nailiyyətlərin mühüm bir qismi mədəniyyət sahəsi, ümumilikdə humanitar sfera ilə bağlıdır. Ölkəmiz son onilliklərdə milli maraqlarımız baxımından əhəmiyyətli nəticələrlə müşayiət olunan mədəniyyət diplomatiyasını ötən il də yüksək səviyyədə davam etdirmişdir. Yola saldıığımız ildə Azərbaycanda 130 beynəlxalq tədbir keçirilmişdir: siyasi mövzuda 27, iqtisadiyyata dair 24, elm-təhsil və mədəniyyət sahələrində 41, ekologiyaya ilə bağlı 19, idman üzrə 12, səhiyyəyə aid 7 beynəlxalq tədbir təşkil olunmuşdur. Onların əksəriyyərində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bilavasitə iştirak etmişdir.

Uğurlu mədəniyyət diplomatiyası dövlətimizin beynəlxalq nüfuzunun daha da artırılmasına, həmçinin geniş və irimiqyaslı layihələrlə mədəni irsimizin, zəngin milli-mənəvi dəyərlərimizin dünyada təbliğinə xidmət etmişdir.

Dialoq məkanı

Azərbaycan 2024-cü ildə mədəniyyətlərarası dialoqun inkişaf etdirilməsi istiqamətində çoxsaylı təşəbbüslər irəli sürərək onların icrasına nail olmuşdur. 2008-ci ildən həyata keçirilməsinə başlanmış, BMT-nin ali rəhbərliyi səviyyəsində də təqdim edilmiş "Bakı Prosesi" kimi beynəlxalq təşəbbüslərə liderlik edən Azərbaycan, müxtəlif mədəniyyətlər və dinlər arasında dialoqun gücləndirilməsinə xüsusi diqqət yetirməklə dünya mədəniyyətlərinin və sivilizasiyalarının bir-birinə yaxınlaşmasına töhfələrini davam etdirmişdir.

Ötən il ölkəmizin uğurlu evsahibliyi etdiyi BMT-nin İklim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası - COP29 tədbiri də bu baxımdan böyük bir imkan yaratmış oldu. Bu mötəbər tədbir mahiyyət etibarilə iqlim dəyişmələrinə qarşı mübarizə məqsədlərinə həsr olunsa da, onun mədəniyyətlərarası dialoq, ölkəmizin həyata keçirdiyi mədəniyyət diplomatiyasına faydalı da müstəsna əhəmiyyət kəsb etdi.

"Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili"ndə keçirilən COP29 Azərbaycanın indiyədək evsahibliyi etdiyi ən irimiqyaslı tədbir idi. Mötəbər konfransda iştirak üçün 196 ölkədən 72 min iştirakçı qeydiyyatdan keçərək respublikamıza gəldi. Qonaqlar arasında 80 prezidentin, vitse-prezidentin və Baş nazirin olması bir tərəfdən, ölkəmizə olan yüksək etimadın, digər tərəfdən də, tədbirin qlobal miqyasının göstəricisi idi. Təxminən iki həftə ərzində dünyanın müxtəlif dövlətlərindən bu qədər insan, öz ölkələrində, cəmiyyətlərində, ümumilikdə isə beynəlxalq səviyyədə ictimai rəyə təsir imkanlarına malik şəxslər respublikamıza qonaq oldular. Bir neçə gün ərzində Azərbaycanı, xalqımızın tarixini, mədəniyyətini, yerləşdiyi coğrafiyanı, dəyərlərini yenidən kəşf etdilər. Ölkəmiz bir daha fərqli mədəniyyətlər arasında təmas məkanına çevrildi, insanlar, düşüncələr, dəyərlər bir araya gəldi. COP29 kimi mötəbər bir tədbirə layəqətli şəkilə evsahibliyi etməklə Azərbaycan qlobal miqyasda ölkəmizə göstərilən etimadı doğrultdu. Tədbirin yüksək səviyyədə təşkili barədə qonaqların rəyləri də, Bakıda bəşəriyyətin maraqları naminə qəbul olunmuş mühtəmə qərarlar da bunu bir daha sübuta yetirdi.

Milli irsimizin dünyada təbliği 2024-cü ildə Azərbaycan ölkə xaricində keçirilən bir çox beynəlxalq mədəniyyət tədbirlərində iştirak edərək öz tarixini, zəngin mədəni irsini təmsil etdi. Dünyanın müxtəlif ölkələrində olan sərgilərdə, festivallarda, digər mədəni toplantılarda incəsənətimiz, musiqi incilərimiz geniş auditoriyada təqdim olundu. Eyni zamanda Azərbaycan mədəniyyətinin müxtəlif sahələrində beynəlxalq əməkdaşlıq daha da gücləndi, mədəni mübadilə və təcrübə paylaşımı genişləndi. Azərbaycan 2024-cü ildə bu sahədə fəaliyyət göstərən beynəlxalq təş-

Gələcəyin çağırışları: inkişaf, rifah, sülh

kilatlarla mədəniyyət sahəsində əməkdaşlığını uğurla davam etdirdi. Milli mədəniyyətimizin, tarixi irsimizin qorunması, təbliği və gələcək nəsillərə çatdırılması sahəsində işlər həm ölkə daxilində, həm də beynəlxalq aləmdə geniş şəkildə davam etdirildi.

Mədəniyyət diplomatiyasına verilən əhəmiyyət, beynəlxalq münasibətlər sisteminin mühüm aktorlarından biri kimi Azərbaycanın bu istiqamətdə də yerinə yetirdiyi mühüm tarixi missiyanı yaxınlaşdırma tədbirlərini davam etdirmişdir.

Ötən il ölkəmizin uğurlu evsahibliyi etdiyi BMT-nin İklim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası - COP29 tədbiri də bu baxımdan böyük bir imkan yaratmış oldu. Bu mötəbər tədbir mahiyyət etibarilə iqlim dəyişmələrinə qarşı mübarizə məqsədlərinə həsr olunsa da, onun mədəniyyətlərarası dialoq, ölkəmizin həyata keçirdiyi mədəniyyət diplomatiyasına faydalı da müstəsna əhəmiyyət kəsb etdi.

"Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili"ndə keçirilən COP29 Azərbaycanın indiyədək evsahibliyi etdiyi ən irimiqyaslı tədbir idi. Mötəbər konfransda iştirak üçün 196 ölkədən 72 min iştirakçı qeydiyyatdan keçərək respublikamıza gəldi. Qonaqlar arasında 80 prezidentin, vitse-prezidentin və Baş nazirin olması bir tərəfdən, ölkəmizə olan yüksək etimadın, digər tərəfdən də, tədbirin qlobal miqyasının göstəricisi idi. Təxminən iki həftə ərzində dünyanın müxtəlif dövlətlərindən bu qədər insan, öz ölkələrində, cəmiyyətlərində, ümumilikdə isə beynəlxalq səviyyədə ictimai rəyə təsir imkanlarına malik şəxslər respublikamıza qonaq oldular. Bir neçə gün ərzində Azərbaycanı, xalqımızın tarixini, mədəniyyətini, yerləşdiyi coğrafiyanı, dəyərlərini yenidən kəşf etdilər. Ölkəmiz bir daha fərqli mədəniyyətlər arasında təmas məkanına çevrildi, insanlar, düşüncələr, dəyərlər bir araya gəldi. COP29 kimi mötəbər bir tədbirə layəqətli şəkilə evsahibliyi etməklə Azərbaycan qlobal miqyasda ölkəmizə göstərilən etimadı doğrultdu. Tədbirin yüksək səviyyədə təşkili barədə qonaqların rəyləri də, Bakıda bəşəriyyətin maraqları naminə qəbul olunmuş mühtəmə qərarlar da bunu bir daha sübuta yetirdi.

Milli irsimizin dünyada təbliği 2024-cü ildə Azərbaycan ölkə xaricində keçirilən bir çox beynəlxalq mədəniyyət tədbirlərində iştirak edərək öz tarixini, zəngin mədəni irsini təmsil etdi. Dünyanın müxtəlif ölkələrində olan sərgilərdə, festivallarda, digər mədəni toplantılarda incəsənətimiz, musiqi incilərimiz geniş auditoriyada təqdim olundu. Eyni zamanda Azərbaycan mədəniyyətinin müxtəlif sahələrində beynəlxalq əməkdaşlıq daha da gücləndi, mədəni mübadilə və təcrübə paylaşımı genişləndi. Azərbaycan 2024-cü ildə bu sahədə fəaliyyət göstərən beynəlxalq təş-

kilatlarla mədəniyyət sahəsində əməkdaşlığını uğurla davam etdirdi. Milli mədəniyyətimizin, tarixi irsimizin qorunması, təbliği və gələcək nəsillərə çatdırılması sahəsində işlər həm ölkə daxilində, həm də beynəlxalq aləmdə geniş şəkildə davam etdirildi.

Mədəniyyət diplomatiyasına verilən əhəmiyyət, beynəlxalq münasibətlər sisteminin mühüm aktorlarından biri kimi Azərbaycanın bu istiqamətdə də yerinə yetirdiyi mühüm tarixi missiyanı yaxınlaşdırma tədbirlərini davam etdirmişdir.

Bütün nailiyyətlərin mənbəyi

Azərbaycan Prezidentinin ən böyük uğurlarından biri də xalqımızın milli vətəndəsinin, xalq-İttidat birliyinə, azərbaycançılıq məfkurosunun ictimai şüurda möhkəmləndirilməsinə nail olmasıdır. Prezident İlham Əliyev bu xüsusda demişdir: "Əldə edilmiş bütün nailiyyətlərin mənbəyi Azərbaycan xalqıdır, onun mənə göstərdiyi inam və onun vahid amal ətrafında birləşmə bacarığıdır. Biz doğrudan da bütün dünyaya sübut etmişik ki, böyük xalq, biz öz taleyimizi özümüz həll edirik, ölkə qarşısında duran problemləri özümüz həç kimin köməyi olmadan həll edirik və əsaslı şəkildə həll edirik".

Bu baxımdan ötən ilin martında açılış mərasimi olan XI Qlobal Bakı Forumu müzakirəyə çıxarılmış mövzuların aktuallığı ilə yanaşı, mövcud problemlərin aradan qaldırılması üçün irəli sürülən həllər və beynəlxalq ictimaiyyətə əhəmiyyətli çağırışlarla, bu gün və gələcək üçün faydalı noticələri ilə tarixdə qaldı. Forumla olan beynəlxalq maraqa, iştirakçı kontingentin Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin təşkilatçısı olduğu Bakı Qlobal Forumunun da artıq aparıcı beynəlxalq tədbirlərlə bir cərgədə qoralarlaşığını göstərdi. Əvvəlki X Qlobal Bakı Forumunda "Dünya bu gün: çağırışlar və ümidlər" mövzusu müzakirəyə çıxarılmışdı. Həmin tədbirdə mövcud münaqişələrin çəkilməyə deyil, məhz qarşılıqlı müzakirə məcrasına yönəldilməsi, problemlərin üzə çıxarılaraq onlara birgə optimal həllərin tapılması, diqqət bütün insanlığı narahat edən çağırışlara verilməsi iştirakçılar tərəfindən böyük rəğbətlə qarşılanmışdır.

XI Qlobal Bakı Forumuna isə rekord sayda iştirakçı qatılmışdı: 68 ölkədən 400-dən çox qonaq iştirak etdi. Süretlə döyüşən dünyamızda, qeyri-sabitlik üçün yeni səbəblərin və qarşıdurma ocaqlarının meydana çıxdığı müasir şəraitdə, təbii ki, belə müzakirə və əməkdaşlıq platformalarına çox böyük ehtiyac var.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin forumdakı çıxışı "Parçalanmış dünyanın bərpası" kimi son dərəcə mühüm bir mövzuya həsr olunmuşdu. Dövlətimizin başçısı çıxışında əvvəlki forumdan bu yana baş verən əsas geosiyasi dəyişikliklərin Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyinin tam bərpası ilə əlaqədar olduğunu diqqətə çatdırmışdı.

XI Qlobal Bakı Forumunda Prezidenti İlham Əliyevin də qeyd etdiyi kimi, Qarabağ məsələsi öz həllini tapdıqdan sonra Azərbaycan sülh prosesini davam etdirməyə hazırdır. Ölkəmiz bu gün özünün həm də tolerantlıq ənənələri, multikultural dəyərləri, fərqli mədəniyyətlərə hörmət ruhu ilə bütün dünya üçün örnək yaradır. Müxtəlif xalqların, dini icmaların təmsilçiləri ölkəmizdə sülh, qarşılıqlı hörmət ruhunda yaşayırlar. Onlar Azərbaycanı özlərinə ana vətən bilir, dogma bir ailənin üzvləri kimi vətənin maraqları naminə çalışır, mil-

li maraqlarımız naminə həmrəylik göstərirlər. Bütün bu nailiyyətlər Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin daha da möhkəmləndirilməsinə, demokratik və iqtisadi cəhətdən tərəqqisinə böyük töhfələr verir.

II Qlobal Media Forumu

Ötən ilin ən yaddaqalan beynəlxalq tədbirlərindən biri də Şuşada keçirilən II Qlobal Media Forumu idi. "Yalan məlumatların ifşası: Dezinformasiyaya qarşı mübarizə" mövzusunda baş verən forumda iştirak edən Prezident İlham Əliyev çoxsaylı media nümayəndəsinin suallarını cavablandıraraq, 50-yə yaxın ölkədən 150-dən çox xarici qonağın, o cümlədən 30-a yaxın ölkənin informasiya agentliyinin, 3 beynəlxalq təşkilatın və 82 media qurumunun nümayəndələrinin qatıldığı iştirakçılar üçün birgə müzakirə və hərəkət platforması rolunu oynadı.

Öncə qeyd edək ki, müasir Azərbaycan dövlətçiliyinin müstəqillik illərində üz-üzə qaldığı ciddi çağırışlardan, qərəzli siyasətdən, ədalətsizliklərdən biri də ölkəmizə və xalqımıza qarşı beynəlxalq mediada aparılan qara təbliğat kampaniyasıdır.

Azərbaycan dövləti hər zaman Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə nəinki qərəzli təbliğatla mübarizə aparır, eyni zamanda müasir dünya siyasətində yalançı media kimi neqativ ünsürə diqqətin yönəldilməsi yönündə genişləndirilmiş müzakirələrin açılması üçün polemika, diskussiya platformalarının fəaliyyətini də stimullaşdırır. İki il davamlı şəkildə mədəniyyət paytaxtımız olan Şuşada bu kimi diskussiya məclislərinin təşkili dövlətimizin sözügedən xoşagəlməz tendensiyaların təsir dairəsinin məhdudlaşdırılmasına maraqlı olduğunu göstərir. Ölkəmizin rəhbərinin bu forumlarda iştirak beynəlxalq ictimai rəyin belə tədbirlərə diqqətinin yönəlməsinə xüsusi təsir göstərir. Bu kontekstdə Prezident İlham Əliyevin II Şuşa Qlobal Media Forumunda söylədiyi fikirlər olduqca ibtəmatizdir: "Bəzən biz təəccüblənirik ki, Azərbaycan haqqında beynəlxalq mediada yayılan məlumatlar həqiqətə uyğun olmur - yəni faktların manipulyasiyası, yanlış nəvətilər. Biz uzun illər ərzində bunun qurbanı olmuşuq, əlbəttə ki, onlardan biri Ermənistan və Azərbaycan arasında ki münaqişə idi və bütün erməni diasporunun sərfəbər olması idi. Erməniperəst siyasətçilər, media nümayəndələri Azərbaycanı qarşı hücum edirdilər, Azərbaycan haqqında yanlış nəvətilər yayırdılar və Azərbaycanı reallıqdan çox uzaq olan bir şəkildə təqdim edirdilər. Mən xatırlayıram ki, müxtəlif xarici qonaqlarla görüşlərimdə, səmimi söhbətlərdə, mütləq hallarda mənə ötürülən mesaj olur ki, biz Azərbaycanın bu dərəcədə inkişaf etmiş ölkə olduğunu gözləmərdik və ona görə də bu nəvətilər çox zərərvericidir. Bu, təkcə ölkəmizin nüfuzunu ləkələmir. Bu, ölkənin biznes potensialını, sərmayə imkanlarını azaldır. Bu, beynəlxalq ictimaiyyətin əsas məsələlərdən diqqətini yayındırır və tamamilə qeyri-realist ssenarilər üzərinə yönəldir".

Dəyərlərə hörmətə

Dəyərlərə hörmətə

Azərbaycan Prezidenti xalqımızın milli-mənəvi dəyərlərinə böyük ehtiram göstərir, onların qorunmasını daim diqqətdə saxlayır. Cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan dövləti xalqımızın milli-mənəvi irsini zəngin və qiymətli miras kimi mühafizə etmək, gələcək nəsillərə çatdırmaq məqsədini hər zaman prioritet olaraq qəbul edir. Bu, ölkənin mədəni siyasətində əsas prinsiplərdən biri təşkil edir və Prezidentin milli kimlik və milli mədəniyyətə olan münasibətinin əksidir. Bu baxımdan 2024-cü il də milli-mənəvi dəyərlərimizə qayğı ili kimi yadda qaldı.

Azərbaycan Prezidentinin rəhbərliyi ilə tariximiz, mədəniyyətimiz, adət-ənənələrimiz və dilimizin qorunub saxlanılmasını təmin etmək üçün çoxsaylı addımlar atıldı. Mədəni irsin gələcək nəsillərə doğru şəkildə ötürülməsi, eyni zamanda onun bərpası istiqamətində təşəbbüslər həyata keçirildi, yəni mədəniyyət mərkəzlərinin, muzeylərin təməli qoyuldu, inşa-sı aparıldı.

Qarabağ və Şərqi Zəngəzur bölgələrində mədəniyyət və turizm infrastrukturlarının inkişafı istiqamətində ardıcıl işlər görüldü və yenə də görül-məkdədir. Bu layihələrin uğurla yerinə yetirilməsində Azərbaycan Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın əməyi misilsizdir. Mehriban xanımın təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə Heydər Əliyev Fondu Qarabağdakı, Şərqi Zəngəzurdakı mədəni irsin bərpasına yaxından iştirak edir. Əzəli yurdlarımızdakı tarixi nişanələrimizi özlərin qiymətli sərəvəti kimi yenedən öz əvvəlki görkəmində xalqımıza və bəşəriyyətə təqdim edir.

2024-cü ildə Azərbaycanın mədəniyyət sahəsində əldə etdiyi digər mühüm uğurlar müxtəlif beynəlxalq mədəniyyət tədbirlərinin, o cümlədən musiqi, film festivallarının, sərgilərin təşkilidir. 2024-cü il ərzində həmçinin gənclərin mədəniyyət sahəsindəki fəaliyyətlərinin dəstəklənməsi üçün həyata keçirilən təşəbbüslər, böyüməkdə olan nəslin təmsilçilərinin yaradıcı potensialını üzə çıxarmaq məqsədilə, incəsənət, ədəbiyyat, kino, rəssamlıq və musiqi sahələrində müxtəlif proqramların təşkili, gənç sənətkarların, istedadların dəstəklənməsi də bu siyasətin tərkib hissəsidir.

Azərbaycan 2024-cü ildə beynəlxalq humanitar təşkilatlarla əməkdaşlığını da gücləndirdi, o cümlədən müxtəlif ölkələrə yardım göstərmək və humanitar missiyaları yerinə yetirmək istiqamətində bir sıra təşəbbüslər reallaşdırdı.

Ümumən, Azərbaycanın 2024-cü ildə mədəniyyət və humanitar sahələrdə əldə etdiyi əhəmiyyətli nailiyyətlər həm Azərbaycanın daxili inkişafına, həm də beynəlxalq əlaqələrinin genişlənməsinə müsbət təsir göstərməkdədir.

Dövlətimizin başçısı ötən il ADA Universitetində "COP29 və Azərbaycan üçün Yaşıl Baxış" mövzusunda keçirilən beynəlxalq forumda, Bakı Konqres Mərkəzində "Sülh və qlobal təhlükəsizlik naminə dialoq" mövzusunda VI Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumunda, Şuşanın Cıdır düzündə VII "Xaribülül" Beynəlxalq Musiqi Festivalında və "Şuşa - islam dünyasının mədəniyyət paytaxtı 2024" ilinin açılış mərasimində iştirak etmiş və dərindən təəssüratla Azərbaycanın "yaşıl dünya" naminə həmrəyliyə, beynəlxalq aləmdə mövcud çağırışların dialoq yolu ilə həllinə verdiyi töhfələrdən, milli multikulturalizm modelinin dünyaya nümunə olmasından danışırdı.

"Güclü Azərbaycan bizim həmişə hədəfimiz olub", - deyən Azərbaycan Prezidenti buna hər zaman əminliyini ifadə edib. Reallıq isə ondan ibarətdir ki, müstəqil dövlətimiz hər yeni dövrə əvvəlki illərin zəngin təcrübəsi ilə daha da güclənir, milli qürurunu, layəqətini bərpə etmiş tərzdə daxil olur.

İradə ƏLİYEVƏ,
"Azərbaycan"

Regional məsələlər komitəsinin 2025-ci ilin yaz sessiyasında ilk iclası keçirilib

Yanvarın 17-də Milli Məclisin Regional məsələlər komitəsinin 2025-ci ilin yaz sessiyasında ilk iclası keçirilib. Milli Məclisin Mətbuat və İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə bildirilib ki, iclası açan komitə sədri Siyavuş Novruzov yeni sessiyanın başlaması münasibətilə komitə üzvlərini təbrik edib və onlara gələcək fəaliyyətlərində uğurlar diləyib.

Gündəlik barədə məlumat verən komitə sədri iclasın gündəliyinə 2 məsələnin daxil edildiyini söyləyib. O, əvvəlcə Milli Məclisin 2024-cü ilin payız sessiyası dövründə Regional məsələlər komitəsinə göndərilən işlər barədə hesabat diqqətə çatdırıb.

Bildirilib ki, komitənin ötən sessiya ərzində keçirilən 9 iclasında 10 məsələyə baxılıb. Hesabat dövründə vətəndaşlardan komitənin ünvanına daxil olan 52 elektron, 46 kağız formatda müraciətə baxılaraq müvafiq tədbirlər görülmüşdür. Komitə sədri vətəndaşlardan ümumilikdə komitə üzvlərinə ünvanlanmış 738 müraciət barədə də məlumat verib. Regional məsələlər komitəsinin üzvləri sosial şəbəkələrdə, mediada aktual məsələlərlə əlaqədar mövqelərini bildiriblər, eyni zamanda cəmiyyətin həssas qrupları, şəhid ailələri və qazilərin problemləri ilə bağlı fəal iş aparılıb.

Siyavuş Novruzov Regional məsələlər komitəsinin 2025-ci ilin yaz sessiyası üçün iş planı haqqında danışıq diqqətə çatdırıb ki, növbəti sessiyada qanunvericilik təşəbbüsü qaydasında təqdim olunan qanun layihələrinin müzakirəsi, dirlmələrinin keçirilməsi və digər məsələlər nəzərdə tutulub.

Müzakirədə komitə sədri Siyavuş Novruzov, komitə üzvləri Məzahir Əfəndiyev, Aydın Mirzəzadə, Arzuxan Əli-zadə və Kamran Bayramov çıxış ediblər. Çıxış edənlər qarşından gələn bələdiyyə seçkilərinin əhəmiyyətindən söz açıblar, bələdiyyələrin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi, ölkəmizin qarşısında duran müasir çağırışlar və digər aktual məsələlərlə bağlı fikirlərini bölüşüblər, komitənin iş planı ilə bağlı təkliflərini səsləndiriblər.

İclasda Regional məsələlər komitəsinin 2024-cü ilin payız sessiyası dövründə görülmüş işlər barədə hesabat qonaqətbəx hesab olunub, komitənin 2025-ci ilin yaz sessiyası üçün iş planı təsdiq edilib.

İclasda deputatlar Elman Məmmədov, Xanlar Fətəliyev, Vasif Qafarov və digər rəsmi şəxslər iştirak ediblər.

"Azərbaycan"

Azərbaycanın gender bərabərliyi sahəsindəki uğurları seminar iştirakçılarının diqqətinə çatdırılıb

Milli Məclisin ATƏT Parlament Assambleyasında (PA) nümayəndə heyəti ATƏT PA və ATƏT-in Demokratik Təsisat və İnsan Hüquqları Bürosu tərəfindən "Pekin Fəaliyyət Platforması: Parlamentlərin rolu" mövzusunda təşkil edilmiş onlayn seminarda iştirak edib.

Parlamentin Mətbuat və İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə bildirilib ki, tədbirdə Milli Məclisin ATƏT PA-da nümayəndə heyətinin üzvü Səvinc Fətəliyeva çıxış edib. O, Azərbaycanın gender bərabərliyinin təmin edilməsi və qadın hüquqlarının gücləndirilməsi sahəsində qazanılan əlamətdar nailiyyətlərdən bəhs edib. Deputat vurğulayıb ki, ölkəmizdə qəbul edilmiş "Gender (kişi və qadınların) bərabərliyinin təminatları haqqında" qanun qadınlarla qarşı-zorakılığın aradan qaldırılmasında, gender stereotiplərinin sarsıtılmasında və cəmiyyətdə bərabər imkanların təmin olunmasında əhəmiyyətli rol oynayır.

Həmçinin qadınların iqtisadi və sosial sahələrdə aktiv iştirakını təmin etmək məqsədilə həyata keçirilən "Məşğulluq Strategiyası (2019-2030)", "Qadın Resurs Mərkəzləri" və "Rəqəmsal Qızlar" kimi layihələrin əhəmiyyəti xüsusi qeyd edilib. Bildirilib ki, "Məşğulluq Strategiyası (2019-2030)" qadınlar arasında işsizliyin və əməkhaqqı bərabərsizliyinin azaldılmasına, onların əmək bazarına daha aktiv inteqrasiyasına, eləcə də qadın sahibkarlığının dəstəklənməsinə və rəqəmsal bacarıqların inkişafının təşviqinə mühüm töhfə verir.

Bununla yanaşı, Azərbaycanın postmünaqişə dövründə gender əsaslı mövzularda üstünlük verdiyi diqqətə çatdırılıb. Vurğulanıb ki, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə qadınlar minalardan təmizləmə prosesində, məcburi köçkünlərin təhlükəsiz şəkildə yenidən inteqrasiyasında və yenidənqurma layihələrində mühüm rol oynayır. Bu sahədə beynəlxalq əməkdaşlığın və təcrübə mübadiləsinin dəyərli nəticələrin əldə edilməsi üçün vacibliyindən bəhs edilib.

Səvinc Fətəliyeva Azərbaycanın Pekin Fəaliyyət Platformasının prinsiplərinə sadiqliyini və gender bərabərliyi sahəsində davamlı irəliləyişlərə nail olmaq üçün göstərilən səylərin ardıcıl şəkildə davam etdiriləcəyini söyləyib.

Xatırladaq ki, 1995-ci ildə qəbul edilmiş Pekin Bəyannaməsi və Pekin Fəaliyyət Platformasının məqsədi qadınların siyasi, iqtisadi və sosial vəziyyətlərinin yaxşılaşdırılmasına nail olmaqdır, o cümlədən onların inkişaf proseslərində yaxından iştiraklarına mane olan amilləri aradan qaldırmaq və cəmiyyətdə rollarını artırmaq üçün milli səviyyədə və beynəlxalq əməkdaşlıq çərçivəsində səylər göstərməkdən ibarətdir. Bir sıra regional təşkilatlar, o cümlədən ATƏT bu istiqamətdə müvafiq fəaliyyət həyata keçirir. Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi beynəlxalq parlament platformalarında sözügedən sahədə həyata keçirilən proseslərdə həmişə yaxından iştirak edir.

"Azərbaycan"

Demokratiyanın iki üzü - ədalətin ikili standartı

Cənubi Qafqazda təsir dairəsi yaratmaq siyasəti Paris problemlərlə qarşı-qarşıyadır

Azərbaycanın Vətən müharibəsində qələbəsindən sonra Cənubi Qafqazda yaranan yeni realitərlə heç cür barışmayan Fransa Ermənistanı daha çox havadarlıq etməyə, eyni zamanda regionda mövcudluğunu qorumaq üçün ölkəmizin daxili işlərinə qarışmağa cəhdlər göstərir. Rəsmi Paris Ermənistanı hər vaxt münasibəyə təhrik etməklə vəziyyətin yenidən gərginləşməsinə, regionda öz təsirini saxlamağa çalışır.

Sosial Tədqiqatlar Mərkəzinin əməkdaşı Aqşin Kərimov "Azərbaycan" qəzetinə açıqlamasında deyib ki, Fransa strategiyasının prioritetləri sırasında Cənubi Qafqazda təsir dairəsini yaratmaq da dayanır. Əslində bu, Parisi problemlə vəziyyətlə qarşı-qarşıya qoyur. Bunu Azərbaycan və Türkiyəyə qarşı güclü tələflər formalaşdırmaq istəyən Fransanın söylərinin boş çıxması bir daha təsdiqləyir: "Bununla belə, Fransa diplomatiyası Azərbaycanla münasibətlər prizmasına söykənməyə də cəhdlər göstərir. Yəni diplomatiya və dialoq Fransa dövlətinin Azərbaycana münasibətdə özünümüdəfiə xəttidir, çünki regionda Bakının iştirakı olmadan qurulan əməkdaşlıq modeli uğur qazana bilməz".

Ekspert qeyd edib ki, Fransa sərəşətsizləşən Cənubi Qafqaz siyasətində Azərbaycan və Ermənistanı münasibətlərini Bakının maraqlarına uyğun nisbiləşdirmək seçimini nəzərdən keçirə bilər. Amma Fransa seçimlərindəki Azərbaycan amili ilə əlaqədar pragmatik bəyanatlar səsləndirir və bu, onu göstərir ki, Yelisey Sarayında Bakıya qarşı sət təxtin tərəfdarı olan dominant mövqedədir. Yelisey Sarayındakı anti-Azərbaycan qüvvələrinin hökmranlığı Bakını Parisin səsinə dinləməkdə haqlı olduğunu göstərir. Qlobal idarəçiliyin formatlanması, Fransanın bu idarəçilik modelindən məhdud pay alması fonunda Azərbaycanı addımları daha effektiv olur.

A.Kərimov vurğulayıb ki, Fransa bundan dolayı qüvvələr balansının öz ambisiyaları çərçivəsində yenidən formalaşdırılması üçün Cənubi Qafqazda Ermənistanla dərindən əməkdaşlıq nümunəsi yaratmağa çalışır: "Bu isə Cənubi Qafqazda mümkün ekstremal geosiyasi situasiyalarda Fransanın manevar etmək qabiliyyətini yüksəltir, çünki Parisin bu sənariyə maraqlarını koordinasiya edə biləcək regional və global güc aktörünə fonunda müttəfiqi yoxdur. Deməli, Paris regionda öz ambisiyalarına inqəzası edilmiş kritik hədd yarada bilməyəcək və noticədə Azərbaycanla əməkdaşlığın yenidən nəzərdən keçirilməsinə məcbur olacaqdır".

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Qərbi Azərbaycana qayıdış tarixi ədalətin bərpası olacaq

2022-ci il dekabrın 24-də, öz ad günündə Qərbi Azərbaycan İcması üçün yeni binanı hədiyyə etdiyi zaman Prezident İlham Əliyev söyləmişdi ki, bu yer icma üçün təsadüfən seçilmədi, rəmzi mənası var: "Bu binada yerləşmiş qarabağlılar artıq Qarabağa ya qayıdıblar, ya da qayıtmağa hazırlanırlar. Burada yerləşən qərbi azərbaycanlılar da qayıdacaqlar, inşallah".

Vətən müharibəsində qazandığı şanlı zəfərlə torpaqlarını işğaldan azad edərək Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda Böyük qayıdış həyata keçirən Azərbaycan dövlətinin qarşısındakı növbəti milli prioriteti Ermənistanın qovulmuş üç yüz mindən çox soydaşımızın hüququnun bərpası, onların tarixi torpaqlarına qaytarılmasıdır. Buna görə də sözügedən istiqamətdə məqsədyönlü siyasət həyata keçirilir, məsələn beynəlxalq gündəlikdə saxlanılır və qərbi azərbaycanlıların yurd nisgəlinin bitməsi üçün ardıcıl və effektiv işlər həyata keçirilir.

Qayıdış konsepsiyası

1989-cu ildən fəaliyyət göstərən "Azərbaycan Qaçqınlar Cəmiyyəti" İctimai Birliyinin adı 2022-ci il avqustun 3-də dəyişdirilərək "Qərbi Azərbaycan İcması"na çevrilib, icmanın yeni Nizamnaməsi təsdiq olunub. Bu təşkilat 1989-cu ildən Qərbi Azərbaycan qaçqınlarının problemləri ilə məşğul olan və 1988-1991-ci illərdə qaçqın düşən azərbaycanlılar barədə faktları və sənədləri toplandıqı və saxladığı yeganə icimai qurumdur.

1987-1991-ci illərdə Qərbi Azərbaycanın (indiki Ermənistan ərazisinin) yalnız azərbaycanlıların yaşadığı 170-dən artıq kənddən, azərbaycanlılarla ermənilərin qarışmış yaşadığı 100-ə yaxın yaşayış məntəqəsindən (kənd, qəsəbə və şəhərdən) 49.928 ailədə 300 min nəfər azərbaycanlı ermənilər tərəfindən öz doğma yurdlarından zorla qovulmuşdular. Bu zaman 200 nəfərdən çox soydaşımız erməni şovinistləri tərəfindən öldürülmüş (güllələnmiş, qəsdən avtomobil qəzasına salınmış, dağ yollarında donmuş və sair), 400 nəfərdən çox azərbaycanlı isə yaralanmışdır. Bir çox azərbaycanlıların ev-

ləri, ömləkləri yandırılmış və ya tələnlmiş, əvəzi ödənilmədən əllərindən alınmış, mənimsənilmişdir. 1987-1991-ci illərdə Qərbi Azərbaycandan qovulmuş 50 minə qədər ailənin 20 minə qədərində daimi ziyan artıq hesablanmış və hazırda bu işlər davam etdirilməkdədir.

Həmin illərdə Qərbi Azərbaycanda 300-ə yaxın yaşayış məntəqəsindən qovulan qaçqınların hər bir ailə üzvü (ad, soyad, ata adı) dəqiq statistika aparılıb. Təşkilat Qərbi Azərbaycanda tarixi və mədəni irsimizin bütün nümunələrinin dəqiq siyahısını hazırlamaq, vəziyyətinin müəyyən edilməsi ilə bağlı sistemli işlər görür.

Qərbi Azərbaycan İcması "İndiki Ermənistan ərazisindən qovulmuş azərbaycanlıların təhlükəsiz və ləyaqətli şəkildə, sülh yolu ilə geri qayıtmasının təmin edilməsi barədə konsepsiya - Qayıdış konsepsiyası"nı qəbul edib.

Konsepsiyaya görə, icma ötən iki əsr ərzində qərbi azərbaycanlılara qarşı törədilmiş ədalətsizliyi qəbul etmir və bu ədalətsizliyin noticələrini rədd edir. İcma Ümumdünya İnsan Hüquqları Bəyannaməsində, Mülki və Siyasi Hüquqlar üzrə Beynəlxalq Paktı, Qaçqınların Statusuna dair Konvensiyada və digər mühüm beynəlxalq aktlarda təsbit olunmuş geriyə qayıtmaq hüququna əsaslanaraq indiki Ermənistan ərazisindən qovulmuş azərbaycanlıların öz yurdlarına qayıtmaqlarına şərait yaradılmasını və oraya qayıtdıqdan sonra onların fərdi və kollektiv hüquqlarının təmin edilməsini özünün əsas hədəfi kimi bəyan edir.

Ermənistan hökuməti irqçiliyinə son verməlidir

Azərbaycanlılara qarşı sistemli şəkildə etnik təmizləmə siyasəti hə-

yata keçirdiklərini qondarma dövlət olan Ermənistanın faşist ideologiyalı prezidentləri də etiraf ediblər. Serj Sarkisyan, Robert Köçeryan olduğu kimi, Levon Ter-Petrosyan da azərbaycanlıları milli nifrət zəminində həyata keçirdikləri etnik təmizləməni etiraf edib. Levon Ter-Petrosyanın 1993-cü il iyulun 23-də - Ağdamın işğalı günündə "Yerkrapa" kömüllülər birliyinin toplantısında etdiyi çıxışının bu günlərdə üzə çıxan videoyazısında görünür ki, o, açıq şəkildə ermənilərin həyata keçirdikləri işğalçılıq siyasətindən, azərbaycanlılara qarşı etnik təmizləmədən bəhs edib, düz 6 əsrdir ki, ermənilərin Qarabağ, indiki Ermənistan ərazisini yad millətlərdən, yəni əslərdir bu ərazilərdə yaşayan yerli azərbaycanlılardan tamamilə təmizlədiklərini bildirib. Faşist Petrosyan indiki Ermənistan ərazisində vaxtilə azərbaycanlıların çoxluq təşkil etdikləri rayonların adlarını da bir-bir sadalayıb.

Qərbi azərbaycanlıların tarixi yurdlarına qayıdışı ilə razılaşmayan Paşinyan hakimiyyəti də Ermənistanın heç də faşist ideologiyasından əl çəkmədiyini göstərir. Ancaq təc-

vüzkər, işğalçı və monoetnik dövlət olan Ermənistan öz ayıbına kor olmaqdan, Azərbaycana qarşı saxta ittihamlar səsləndirməkdən də utanmır.

Bu il yanvarın 15-də Ermənistanın Xarici İşlər Nazirliyinin verdiyi, Azərbaycan SSR-də ermənilərə qarşı qanunsuzluq törədildiyini iddia edən bəyanat da buna misaldır. Həmin əsasız və böhtan dolu bəyanata cavab verən Qərbi Azərbaycan İcması bildirib ki, etnik təmizləməni törədən dövlət Ermənistanıdır: "Hakimiyyət illəri Azərbaycan torpaqlarının işğalı və azərbaycanlılara qarşı etnik təmizləmə siyasətinin böyük hissəsini aparıldığı dövrə təsadüf edən Levon Ter-Petrosyanın prezident qismində 1993-cü ildə etdiyi məlum çıxışı azərbaycanlılara qarşı etnik təmizləmənin Ermənistanın dövlət siyasəti olduğunu bir daha təsdiq edir. Bəyanatda o da vurğulanı ki, L.Ter-Petrosyan həmin çıxışında Azərbaycan SSR-dən ermənilərin köçürünmə məz Ermənistanın özü tərəfindən təşkil edildiyini də bildirib: "Ermənistan hökuməti böhtan və nifrət dolu bəyanatlar vermək

əvəzinə, irqçiliyinə və monoetnik siyasətinə son verməli, qərbi azərbaycanlıların qayıdışına şərait yaradaraq, oradakı multi-etnik mühiti bərpa etməlidir".

Beynəlxalq ictimaiyyət bunu qətiyyətlə qınamalıdır

Qərbi Azərbaycan İcması Ermənistanın irqi ayrı-seçkilik və etnik təmizləmə siyasətinə qarşı çağırış ilə əlaqədar BMT-nin Baş katibi Antonio Quterreşə və BMT-nin İnsan Hüquqları üzrə Ali Komissarı Folker Türkə məktublar ünvanlayıb. Məktublarda Ermənistanın sistemli şəkildə dövlət səviyyəsində həyata keçirdiyi irqi ayrı-seçkilik və etnik təmizləmə siyasətinin beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən qətiyyətlə qınanması üçün çağırış edilib.

Baş nazir Nikol Paşinyanın Vətən müharibəsinə qədərki dövrdə işğalçılıq, separatizmi dəstəkləyən siyasət həyata keçirdiyi və özündən əvvəlki Ermənistan liderləri kimi bunu həyasızlıqla dilə gətirdiyi məlumdur. Son dövrlər isə Paşinyan hökumətinin yenidən müharibədən əvvəlki ritorikaya qayıtması, Qərb havadarlarının köməyi ilə silahlanması, revanşa hazırlanması və 300 mindən çox soydaşımızın dədə-baba torpaqlarına qayıdış hüququna məhəl qoymaması da göstərir ki, "sülh quşu" Paşinyan 44 günlük müharibənin, eləcə də 23 saatlıq antiterror tədbirlərinin Ermənistan üçün ağır noticələrini unudub. Ancaq dövlət siyasəti faşizmə köklənmiş Ermənistan bu mənfur oyunları ilə yalnız öz başına corab hötir.

Unutmayın ki, torpaqların işğaldan azad edərək bölgədə münasibə ocağını söndürən Azərbaycan indiki Ermənistan ərazisindən zorla qovulmuş yüz minlərlə soydaşımızın tarixi yurdlarına təhlükəsiz, ləyaqətli və sülh yolu ilə qayıdışını də qətiyyətlə gerçəkləşdirəcək.

Yasəmən MUSAJEVA,
"Azərbaycan"

2020-ci ildə Azərbaycan 44 günlük Vətən müharibəsində Ermənistan qalib gəldi, onun silahlı qüvvələrini darmadağın etdi və qarşımızda diz çökdürdü. Qazanan Zəfər nəticəsində 30 ilə yaxın davam edən erməni işğalına son qoyuldu. Döyüşlərdə məğlub olan Ermənistan kapitulyasiya aktını imzalamağa məcbur oldu. 10 noyabr 2020-ci il üçtərəfli razılaşma əsasında Ermənistan üzərinə bir sıra öhdəliklər götürdü.

Dünyada həmişə xoşməramlı təşəbbüslərlə çıxış edən Azərbaycan qalib dövlət kimi yenə də humanist addım ataraq sülh danışıqlarının aparılması üçün Ermənistanı 5 baza prinsipi təqdim etdi. Bu prinsiplər beynəlxalq hüquq normalarına və dövlətlər arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasını beynəlxalq təcrübəsinə əsaslandırdı. Məğlub durumda olan Ermənistan ilkin mərhələdə bu baza prinsiplərini məqbul saydı. Amma bir müddətdən sonra rəsmi İrəvan fikrini dəyişərək əvvəlki mövqeyindən geri çəkildi. Onu himayə edən Qərb ölkələrinin dikəti ilə oturmaqda müxtəlif bəhanələr uydura-uydura yanlış addımlar atmağa başladı. Bu addımlar isə sülh, əmin-amanlığa xidmət etmirdi. Ermənistan bu prinsiplərdən yayınmaqla danışıqlar prosesini sonsuzluğa qədər uzatmağa çalışır. Rəsmi İrəvan bununla regionda davamlı sülhün və təhlükəsizliyin təmin olunmasına bir çox maneələr yaradır.

Ermənistan danışıqlar prosesini uzatmaqla öz xalqına deyil, Qərb ölkələrinin və digər qüvvələrin maraqlarına xidmət edir. Sülhdən

dən vuran Ermənistan başda Fransa olmaqla həm Qərb ölkələrindən, həm də Hindistandan müxtəlif təyinatlı silahlar alır. Azərbaycan Ordusu tərəfindən darmadağın edilmiş silahlı qüvvələrini bərpa etməyə çalışır. Bir əli ilə silah alır, bir əlini də özünü sülh müqaviləsinə imza atmaq istəyir kimi uzadır. Sual olunur ki, əgər Ermənistan sülh müqaviləsinin şərtləri ilə razıdırsa, onda niyə Qərb ölkələrindən silah alır? Yəqin ki, gizli maraqlar güdən Ermənistan yaranmış bu imkandan öz xeyrinə istifadə etməyə çalışır. Tərəfdarlarından həm maddi yardım, həm silah qorumaq istəyir. Əsas məqsədləri də hansı yolla olursa-olsun, danışıqlar prosesini uzatmaq və hansısa bir "mücüzə"nin baş verəcəyini gözləməkdir. Təbii ki, mücüzələr də həmişə baş vermir. Baş verən proseslərin gedişi onu da aydın şəkildə göstərir ki, bu gün Ermənistan "naz" edib razılaşmadığı şərtlərə görə bir zaman Azərbaycana yalvarmalı olacaq. Nəhayət, Ermənistan ağılı başına yığıb dərək etməlidir ki, Azərbaycanla sülh müqaviləsi imzalamalıdır, onun bundan başqa yolu yoxdur. Bunu yaşadığımız bugünkü realıq tələb edir, sülh, əmin-amanlığa gedən bu yoldan kənara qaçmaq mümkün deyil. Sülh müqaviləsi ilə bağlı Ermənistan hökuməti qarşısında qoyulan

Paşinyan ikibaşlı oyun oynayıyır

Amma unudur ki, bu ona baha başa gələ bilər

şərtlərdən biri də ATƏT-in Minsk qrupunun ləğvi ilə bağlı müharibənin sonlandırılmasıdır. Çünki bu təşkilat həmişə birinci ildir ki, fəaliyyət göstərmir. Fəaliyyət göstərdiyi dövrlərdə də Qarabağda heç vaxt sülhə nail ola bilmədi. Artıq Azərbaycan Qarabağ məsələsini öz gücü ilə həll edə bilər. Buna görə də belə bir təşkilatın qalmasına lüzum yoxdur və təcili olaraq ləğv olunmalıdır. Bu barədə Ermənistanın baş nazirinin mətbuat katibi Nazeli Bəqdasaryan sosial şəbəkədəki paylaşımında bildirib ki, hökumət bu məsələni ciddi şəkildə araşdırır. "Biz anlayı-

raq ki, əgər münasibə mövcud deyilsə, bu münasibənin həlli ilə məşğul olan formatın varlığını monas nədir? Ancaq biz həmçinin əmin olmaq istəyirik ki, Azərbaycan bu yanaşma ilə hərəkət edir və onun "Qərbi Azərbaycan" termini kimi anlayışları inkişaf etdirmək cəhdləri Ermənistanın ərazi bütövlüyünə qarşı təcavüzkar siyasətin bir hissəsi deyil". Mətbuat katibi daha sonra qeyd edib ki, Ermənistan Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tam və birmənalı şəkildə tanıyır və bunu sülh müqaviləsi imzalamqla bir daha təsdiq etməyə ha-

zır. Erməni siyasətçiləri bu fikirləri yalnız dildə deyirlər, əməli işlə gələndə isə müxtəlif bəhanələr uydurub masaya oturmurlar və beləliklə, siyasi oyunbazlıq yolu tutublar.

Xatırladaq ki, Prezident İlham Əliyev 2020-ci ildə 44 günlük Vətən müharibəsindən dərhal sonra bu qurumun ləğvi məsələsini qaldıraraq, bunu Azərbaycanın tələbinə çevirmiş və Ermənistanla sülh müqaviləsinin şərtlərindən biri kimi irəli sürmüşdür. Bu addımı atmaqda əsas məqsəd Cənubi Qafqazda Azərbaycan-Ermənistan arasında

gedən proseslərə kənar aktörün, xüsusilə də açıq şəkildə ermənipərəst mövqe nümayiş etdirən Fransanın və ABŞ-ni buraxmaq idi.

Sülh müqaviləsinin imzalanmamasına maneçilik törədən şərtlərdən biri də Ermənistan konstitusiyasında zəruri dəyişikliklərin edilməsidir. Ermənistan dildə Azərbaycana ərazi bütövlüyünü tanıdığı deyir, amma konstitusiyasında ölkəmizin ərazilərinə iddialarını saxlayır. Xatırladaq ki, 1990-cı il avqustun 23-də Ermənistan Ali Sovetinin birinci sessiyası "Ermənistanın Müstəqilliyi haqqında Bəyannamə"ni qəbul edib. Ermənistanın siyasi, iqtisadi və mədəni inkişaf yollarını göstərən bu bəyannamənin preambulasında Ermənistan SSR Ali Sovetinin "Ermənistan SSR-in və Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin birləşdirilməsi haqqında" 1989-cu il 1 dekabr tarixli birgə qərarı əsasında müstəqil Ermənistan Respublikasının hüquqi bazası müəyyənləşdirilmişdir.

Bu gün Ermənistan müəyyən fikirlər səsləndirərək özünü sülh danışıqlarına gedən kimi göstərmək istəyir. Amma səsləndirilən bu fikirlər ölkənin konstitusiyasına uyğun gəlmir. Ermənistan sülh istəyirsə, əvvəlcə konstitusiyasına düzəliş etməlidir. Baş nazir Nikol

Paşinyan müharibələrinin birində deyib ki, Ermənistan konstitusiyası Müstəqillik Bəyannaməsinə yalnız qismən istinad edir. Azərbaycan isə bu qismən olan istinadı rədd edir. Onu ərazi bütövlüyünə iddia kimi qəbul edir və bunu Ermənistanla arasında sülh bağlanmasına maneə kimi görür.

Ermənistan hakimiyyəti digər tərəfdən, orada islahatlar aparır, müntəzəm olaraq silahlanır. Hindistandan, Fransadan, eləcə də başqa Qərb ölkələrindən silah alıb ölkəsinə gətirir. Düşmənlə ölkənin hərbləşməyə doğru gətirdiyi açıq şəkildə görünür. Göründüyü kimi, Paşinyan ölkəsinə sadıq qalaraq yene də ikibaşlı oyun oynayıyır. Amma unudur ki, oynamağın vaxtı çoxdan keçib. Artıq bu qədər yetər. İndi Azərbaycanla sülh müqaviləsi imzalamadan ötrü Ermənistanın real addımlar atmağının zamanı gəlib. Azərbaycan həmişə sülhün tərəfdarı kimi çıxış edib, bu gün də ona sadıqdır, sözünün arxasında dayanır. Ermənistan özünün əsasız iddialarından əl çəkməli və beynəlxalq hüquqa söykənən sülhə imza atmalıdır. Əks halda, rəsmi İrəvan xoşagəlməz noticələrə üz-üzə qalacaq.

Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan"

QANLI YANVAR - 35 İL

Ombudsman 20 Yanvar faciəsinin 35-ci ildönümünü ilə əlaqədar bəyanat yayıb

Azərbaycan Respublikasının insan hüquqları üzrə müvəkkili (ombudsman) Səbinə Əliyeva 20 Yanvar faciəsinin 35-ci ildönümünü ilə əlaqədar bəyanat yayıb.

Bu barədə AZƏRTAC-a Ombudsman Aparatından məlumat verilib.

Bəyanatda deyilir: "Azərbaycan xalqının milli azadlıq ruhunun, müstəqillik arzusunun qarşısının alınması məqsədilə keçmiş SSRİ qoşunlarının 1990-cı il yanvarın 19-dan 20-nə keçən gecə mülki əhaliyə qarşı amansızcasına törətdiyi qanlı hadisədən - 20 Yanvar faciəsindən 35 il ötür.

Ölkəmizə qarşı keçmiş SSRİ rəhbərliyinin qorəzli münasibətinə, tarixi torpaqlarımız olan indiki Ermənistanın ərazisindən azərbaycanlıların deportasiyasına və Azərbaycana qarşı Ermənistanın əsassız ərazi iddialarına etiraz edən xalqımızın iradəsini qırmaq üçün insanlıq əleyhinə törədilmiş bu ağır cinayət nəticəsində Bakıda və respublikamızın digər bir neçə rayon və şəhərlərində qadınlar, uşaqlar və qocalar da daxil olmaqla 150 nəfər dinc sakin öldürülüb, 744 nəfər yaralanmış, 841 nəfər qanunsuz olaraq həbs edilib.

Həmin gün azadlıq naminə meydanlara çıxan xalqımızın qəhrəmanlıq salnaməsi olmaqla yanaşı, silahsız insanların qorxmadan şərafət və ləyaqətlə azadlıq uğrunda mübarizə apardığı tarixi bir gündür. Günahsız insanlara qarşı vəhşicəsinə törədilmiş terror aktına baxmayaraq, Azərbaycan xalqı öz müstəqilliyinə qovuşub.

Xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyev təzyiqlərə və həyatına yaranan biləcək təhlükəyə baxmayaraq, 1990-cı il 21 yanvar tarixində ailə üzvləri ilə birlik

də Azərbaycanın Moskvadakı Daimi Nümayəndəliyinə gələrkən mətbuat konfransı keçirib, sərbəst bəyanat verərək bu ağır cinayətin SSRİ rəhbərliyi tərəfindən törədildiyini dünya ictimaiyyətinə çatdırıb. Yalnız Ulu Öndər Heydər Əliyev yenidən ölkə rəhbərliyinə qayıtdıqdan sonra 1994-cü ildə 20 Yanvar hadisələrinə siyasi-hüquqi qiymət verildi.

Beynəlxalq təşkilatların və dünya ictimaiyyətinin həmin dövrdə bu hadisənin törədilməsini qınamaması daha sonra ermənilər tərəfindən torpaqlarımızın işğal olunmasına və xalqımıza qarşı soyqırım aktlarının törədilməsinə rəvac verib.

Ovaxtki SSRİ rəhbərliyinin əmri ilə icra olunmuş insanlıq əleyhinə cinayət nəticəsində BMT-nin Nizamnaməsi, beynəlxalq hüququn ümumtənzim norması və prinsipləri, o cümlədən keçmiş Sovet İttifaqının iştirakçısı olduğu beynəlxalq müqavilələrin tələbləri kobud şəkildə pozulmuş və insan hüquqları ciddi şəkildə tapdalanıb.

Lakin təəssüflə qeyd etmək istərdik ki, beynəlxalq təşkilatlara və dünya ictimaiyyətinə dəfələrlə müraciətlər edilməsinə baxmayaraq, insanlıq əleyhinə törədilmiş bu cinayətə hələ də hüquqi qiymət verilməmiş, həmin qanlı cinayəti törətmiş şəxslər məsuliyyətdən kənar qalıblar.

Azərbaycan Respublikasının insan hüquqları üzrə müvəkkili (ombudsman) olaraq, beynəlxalq cinayətlərin ən ağır növlərindən biri olan insanlıq əleyhinə cinayət kimi 20 Yanvar hadisələrinin təsvir edilməsini və bu cinayətləri törətmiş hərbi qulluqlarla yanaşı, onların icrasına əmr verən şəxslərin də cinayət məsuliyyətinə cəlb olunmasını təmin etmək üçün beynəlxalq təşkilatları və dünya ictimaiyyətini ədalətli mövqeyə nümayiş etdirməyə çağırırıq".

Qeyd edək ki, bəyanat BMT-nin Baş katibinə, BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasına, BMT-nin İnsan Hüquqları üzrə Ali Komissarına, BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarına, BMT-nin İnsan Hüquqları Şurasına, UNICEF-in, UNESCO-nun, Avropa İttifaqının, Avropa Şurasının, ATƏT-in rəhbərlərinə, Beynəlxalq və Avropa Ombudsmanlar İnstitutlarına, Asiya Ombudsmanlar Assosiasiyasına, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına və bu quruma üzv dövlətlərin Ombudsmanlar Assosiasiyasına, Türkc Dövlətləri Ombudsmanları və Milli İnsan Hüquqları İnstitutları Assosiasiyasına, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının Müstəqil Daimi İnsan Hüquqları Komissiyasına, Avropa Uşaq Hüquqları Ombudsmanları Şöbəsinə, Beynəlxalq Sülh Bürosuna, müxtəlif ölkələrin ombudsmanlarına və milli insan hüquqları institutlarına, Azərbaycan Respublikasının xarici ölkələrdəki və xarici ölkələrin respublikamızdakı səfirliklərinə, Azərbaycanın diaspor təşkilatlarına göndərilib.

Xankəndidə 20 Yanvar faciəsi qurbanları anılıb

Xankəndi şəhər Nizami Gəncəvi adına 4 nömrəli tam orta məktəbdə 20 Yanvar faciəsinin 35-ci ildönümü ilə bağlı tədbir keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə Azərbaycanın Dövlət himni səsləndirilib, 20 Yanvar faciəsi qurbanlarının xatirəsi bərdəqiqətlə sükutla yad edilib. Məktəbin direktoru Cəmilə Əhmədova 1990-cı il yanvarın 20-də törədilmiş faciədən, sovet qoşunlarının Azərbaycan xalqına, dinc əhaliyə qarşı törətdiyi cinayətlərdən, Vətənin azadlığı və ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçən həmvətənlərimizin mübarizliyindən danışdı. Bildirdi ki, 35 il keçsə də, törədilən vəhşilik öz tarixi mahiyyətini itirmir. Bu gün həzn günü yox, qürur günü, bir xalqın varlığını təsdiqləyən şərəfə günüdür. Qan yaddaşımıza əbədi həkk olunan 20 yanvar tarixi, həm də Azərbaycanın sonrakı taleyində ciddi dönüş oldu. Bu faciədən sonra Azərbaycanda sovet imperiyası bütün dayaqlarını itirdi, ölkənin müstəqillik ideyası ümummilli amala çevrildi.

Tədbirdə məktəbin şagirdləri "Axı biz neyləmişdik?" adlı ədəbi-bədii kompozisiya ilə çıxış ediblər.

Energetika Nazirliyində 20 Yanvar faciəsinin 35-ci ildönümünə həsr olunmuş anım tədbiri keçirilib

Energetika Nazirliyində xalqımızın müstəqillik və istiqlal uğrunda apardığı milli azadlıq hərəkatının zirvəsi kimi Azərbaycan tarixinə həkk olunmuş 20 Yanvar faciəsinin 35-ci ildönümünə anım tədbiri keçirilib.

Nazirlikdən AZƏRTAC-a bildirilib ki, energetika nazirinin müavini Samir Vəliyev tədbiri açıq elan edərək, Qanlı Yanvar hadisəsinin xalqımız üçün həm böyük faciə, həm də misilsiz qəhrəmanlıq səhifəsi olduğunu vurğulayıb və onun təklifi ilə Azərbaycanın azadlığı, suverenliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda canından keçən şəhidlərimizin öz xatirəsi bərdəqiqətlə sükutla yad edilib.

Daha sonra 20 Yanvar hadisələri ilə bağlı çıxış dinləni-

lib. Qeyd olunub ki, Azərbaycan xalqının başına gətirilən qanlı hadisəyə ilk siyasi-hüquqi qiyməti faciədən dərhal sonra Azərbaycanın Moskvadakı Daimi Nümayəndəliyinə gələrkən, bu əməlin demokratiyaya və humanizmə tamamilə zidd olduğunu cəsarətlə bəyan edən

Ümummilli Lider Heydər Əliyev verib. Ulu Öndərin siyasi yolunu uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyevin şəhidlərin xatirəsinə əbədiləşdirilməsinə və şəhid ailələrinin sosial problemlərinin həllinə hər zaman xüsusi diqqət göstərdiyi vurğulanıb. Müzəffər

Ali Baş Komandanın rəhbərliyi və ordumuzun şücaətli nəticəsində qazanılmış Zəfər 20 Yanvar şəhidlərinin də qisasının alındığı bildirilib.

Tədbirin sonunda Qanlı Yanvar hadisələrindən bəhs edən videoçarx nümayiş olunub.

Milli Kitabxanada 20 Yanvar faciəsi qurbanlarının xatirəsi anılıb

Yanvarın 17-də Azərbaycan Milli Kitabxanasında Qanlı Yanvar faciəsinin 35-ci ildönümünə həsr olunmuş tədbir keçirilib.

Kitabxanadan AZƏRTAC-a bildirilib ki, tədbirdə əvvəlcə Azərbaycanın müstəqilliyi uğrunda canından keçən şəhidlərimizin öz xatirəsi bərdəqiqətlə sükutla yad edilib.

Anım tədbirində çıxış edən Milli Kitabxananın direktoru, professor Korim Tahirov 20 Yanvar şəhidlərinin qanının yerdə qalmadığını, 44 günlük Vətən müharibəsində qazanan Zəfərin məhz həmin tarixdən başladığını söyləyib.

"Azərbaycanın mərd oğulları ilk dəfə həmin tarixdə sovet rejiminə, ordusuna qarşı əlyalın çıxaraq bütün dünyaya sübut etdi ki, torpaq, xalq və azadlıq uğrunda biz canımızı fəda etməyə hazırıq. İkinci Qarabağ müharibəsində isə onların övladları bu nümunədən ruhlanaraq, torpaqlarımızı azad ediblər. Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin müdrik rəhbərliyi ilə Azərbaycan xalqı öz istəyinə nail oldu. Yüz illərdən bəri arzusunda olduğu ərazi bütövlüyünü bərpa edərək, bütöv Azərbaycan yaradıldı. 20 Yanvar hadisələrinin

həqiqətləri kitablarda yaşayır. Milli Kitabxananın və kitabxanalarının əsas vəzifəsi tarixi materialları toplamaq, saxlamaq və gələcək nəsillərə çatdırmaqdır. Tarixi günlərin unudulmaması üçün bu haqda yazılan kitablardan ononəvi və virtual kitab sargıları, eləcə də elektron məlumat bazası dünyaya təbliğ olunur", - deyərək K.Tahirov əlavə edib.

Sonra Milli Kitabxananın əməkdaşlarının hazırladığı "20 Yanvar - Qan yaddaşımız"

adlı elektron məlumat bazası təqdim olunub.

Elektron məlumat bazası ilə https://anl.az/el/emb/20_yanvar/index.html link vasitəsilə tanış olmaq mümkündür.

Sonda iştirakçılar "20 Yanvar - Ümumxalq həzn və milli qürur günüdür" adlı ononəvi kitab sargısı ilə tanış olublar. Sərgidə 20 Yanvar hadisələrini əks etdirən Azərbaycan və müxtəlif dillərdəki kitablar və fotolar yer alıb.

Cənubi Afrika Respublikası qəzetində 20 Yanvar hadisələrinə dair məqalə dərc olunub

Cənubi Afrika Respublikasının ən böyük oxucu auditoriyasına malik mətbu orqanı olan "Mail and Guardians" qəzetində 1990-cı ilin Qanlı Yanvar hadisələrinə həsr olunan "20 Yanvar Azərbaycan xalqının yenilməz iradəsi olduğu kimi, ümumxalq həznünün də təəssümüdür" adlı məqalə dərc edilib.

Azərbaycanın Cənubi Afrika Respublikasındakı səfirliyindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, məqalədə 1990-cı il yanvarın 20-nin Azərbaycan xalqının tarixinin ən faciəli, eyni zamanda qəhrəmanlıq səhifələrindən biri olduğu qeyd edilir. Vurğulanır ki, Ümummilli Lider Heydər Əliyev 20 Yanvar hadisələrinə toxunaraq uzaqgörənlik və müdrikliklə deyirdi ki, biz o hadisələrdən zamanla uzaqlaşdıqca, onların Azərbaycan xalqının tarixindəki əhəmiyyətini bir o qədər dərk edirik. Lakin həqiqət budur ki, 1990-cı ilin 20 Yanvar

hadisələri Azərbaycan xalqının həyatında dönüş nöqtəsi olmuşdu.

Xatırladı ki, 1990-cı il yanvarın 19-dan 20-nə keçən gecə sovet ordusunun xüsusi təyinatlı dəstələrinin, habelə daxili qoşunların kontingentinin Azərbaycana hərbi təcavüzü ölkədə milli azadlıq hərəkatını zorla yatırmaq məqsədi daşıyırdı. Bu qəddar hücum Bakıda, Sumqayıtda, Lənkəranda və

Neftçalada dinc əhalinin, o cümlədən qadınlar, uşaqlar və qocalar daxil olmaqla, 147 dinc sakinin həlak olması, 744 nəfərin ağır yaralanması və 4 nəfərin itkin düşməsi ilə nəticələnmişdi. Faciədən dərhal sonra - 1990-cı il yanvarın 21-də Azərbaycanın Moskvadakı Daimi Nümayəndəliyində Ümummilli Lider Heydər Əliyev sovet rejiminin informasiya blokadasını yarmağa müvəffəq olmuş və Azərbaycan xalqına qarşı törədilmiş bu ağır cinayətin üstünü açaraq kütləvi qarğınlar blokadasını yarmağa dünya ictimaiyyətinə çatdırmışdı.

Oxucuların diqqətinə çatdırılır ki, Azərbaycan 30 ildən artıqdır müstəqil dövlətdir və 1990-cı ildən başlayan çətin, lakin şərəfli yol Qarabağ qələbəsi ilə ən şərəfli zirvəsinə çatıb. Ermənistanın işğal etdiyi Azərbaycan torpaqları 2020-ci ildə 44 günlük Vətən müharibəsi nəticəsində azad olunub. Uşaq ikən Şəhidlər xiyabanını ziyarət edən

fədakar gənclər qəhrəmanlıq dastanı yazaraq, ölkənin ərazi bütövlüyünü bərpa etməsinə öz töhfələrini veriblər.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev 20 Yanvar şəhidlərinin şücaətini və Vətən qarşısında xidmətlərini daim yüksək qiymətləndirib.

Vurğulanır ki, bu gün 20 Yanvar Azərbaycan tarixinə faciə və qəhrəmanlıq günü kimi daxil olub. Həmin gecə tökülən qanlar sayəsində Azərbaycan öz dövlət müstəqilliyinin bərpasına mühüm töhfə verib və Şəhidlər xiyabanı Azərbaycan xalqı üçün müqəddəs yerə çevrilib. Bu gün - 35 ildən sonra Azərbaycan xalqı 20 Yanvar hadisələrinin tariximizdəki yerini daha aydın görür.

Sonda qeyd olunur ki, Azərbaycan xalqı ölkəmizin müstəqilliyi, ərazi bütövlüyü və suverenliyi uğrunda mübarizədə canlarından keçmiş şəhidlərin xatirəsini daim dərin ehtiramla anacaq.

Qubada 20 Yanvar şəhidləri yad edilib

Qubada Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin və yerli icra orqanlarının birgə təşkilatçılığı ilə "20 Yanvar - müstəqilliyimizin simvolu" adlı tədbir keçirilib.

Anım mərasimində şəhidlərimizin müqəddəs ruhu bərdəqiqətlə sükutla yad edilib. Dövlət komitəsinin Quba-Xaçmaz regional bölməsinin müdir müavini Elnur Ağasıyev, İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkilin Şimal regional mərkəzinin rəhbəri Bəhruz Əfəndiyev, din xadimləri və digərləri Azərbaycan xalqının müstəqillik uğrunda mübarizəsində 20 Yanvar şəhidlərinin rolundan söz açmışlar. Qeyd edilib ki, xalqımızın başına gətirilən faciəyə ilk siyasi-hüquqi qiyməti verən Ümummilli Lider Heydər Əliyev olub. Ulu Öndər 1990-cı il

yanvarın 21-də sovet rejiminin qadalarına baxmayaraq, Azərbaycanın Moskvadakı Daimi Nümayəndəliyinə gələrkən qanlı faciənin təşkilatçılarına dünya ictimaiyyəti qarşısında ittiham etmişdir.

Vurğulanır ki, xalqımızın azadlığı və zəfərlərə gedən yolunun başlanğıcı məhz 20 Yanvar gecəsi qoyulub. Şərəfli tarixi hadisədə Qubadan da 4 nəfər şəhid olub. Raqib Hüseynov, Elçin Qeybullayev, Mirzə Qəniyev və Müzəffər Həsənovun xatirəsi bu gün də Qubada fəxrli anılır. Üstündən 35 il keçməsinə baxmayaraq, torpaqlarımızın azadlıq mübarizəsində şəhid olanların hər biri yaddaşlarda əbədi yaşayacaq.

Akif ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Mədəniyyət

Səhnə xadimləri

"Mənim həyatımı uzun bir yola bənzətsək, bu yol heç də həmişə hamar olmayıb. Sevinc dolu günlərim də olub, kədərli günlərim də. Bir sözlə, məşəqqətli və ilhamlı günlər yaşamışam. Amma heç vaxt sızıldayıb, ah-uf eləməmişəm". Azərbaycan teatr və kino sənətinin görkəmli nümayəndəsi, SSRİ və Azərbaycan Respublikasının Dövlət mükafatları laureatı, Xalq artisti Leyla Bədirbəylinin (Cavanşirvanın) bu sözləri bu günlərdə 105 illiyi qeyd edilən məşhur aktrisanın həyat yolunu vərəqləməyə, teatr və kinomuzda şöhrət gətirən səhifələrlə tanış olmağa imkan verir.

Atası Ağalar bəy Abdü rəhman oğlu Bədirbəyli Şəmkir bəyinin nəslindən, anası Bikə xanım Musaxan qızı isə əsl xan qızı idi. Ağalar bəy əvvəlcə Gəncədə gimnaziyada oxuyub. Sonra Rusiyada yüksək hərbi məktəb bitirib. Bakıda Xalq Daxili İşlər Ko-

sa 33 il bu sənət mədəninə səhnəsində bir-birindən fərqli obrazlar yaradır.

O, milli teatrımızın səhnəsində yaratdığı Sara ("Solğun çiçəklər"), Solmaz ("Od gəlini"), Şolale ("Yalan"), Dezdemon ("Otello"), Liza ("Canlı meyit"), Nərinə ("Göz hokimi") və

zi olmayan və filmin dünya miqyasında məşhur olacağına hesab edən Sergey Eizenşteyn, filmin Stalin nümayiş etdirilməsinə nail olur və ölkə rəhbəri ekran əsərini bəyənir. Stalin bəyendikdən sonra film SSRİ səviyyəsində nümayiş etdirilməyə başlayır və əsərin yaradıcı kollektivi "Stalin" mükafatına layiq görülür. "Arşın mal alan" 136 ölkədə nümayiş olunur və 86 dilə dublyaj edilir. Təkcə SSRİ-də film 16 milyondan çox tamaşaçı baxır. Filmin büdcəsi 5 milyon 807 min rubl təşkil etdiyi halda, gəliri 5 milyard rublu aşır.

2013-cü ildə Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü və dəstəyi ilə film restavrasiya edilir və rəngli versiyaya keçirilir. Hollivud ustaları bir il ərzində bərpə ilə məşğul olurlar. Film yaradıcı heyətə, o cümlədən Gülçöhrə rolunda çəkilən Leyla Bədirbəyliyə böyük şöhrət gətirir.

Leyla Bədirbəylinin Azərbaycan kinosunun inkişafındakı fədakar xidməti təkcə Gülçöhrə ilə bağlı deyil. 1940-cı illərdən etibarən ekranlarda məharətlə canlandırdığı və mədəni-əxlaqi dəyərlərin təbliği, tamaşaçı zövqünün formalaşdırılması baxımından əhəmiyyət kəsb edən silsilə rollarla milli kinematografiyanı daha da zənginləşdirir.

İstedadlı aktrisa 50-yə yaxın filmə, o cümlədən "Fətəli xan", "Dəli Kür", "Sevil", "Onun böyük ürəyi", "Dərviş Parisi partladır" filmlərində yadda qalan obrazlar yaradır. O, "Azərbaycanfilm" kinostudiyasının aktör şöbəsində işləyərək istedadlı gənclərin inkişafına kömək edir, onlara dəyərli məsləhətlərini verir.

Ötən əsrin 90-cı illərində, Qarabağ savaşının qızğın çağlarında çox narahatlıq keçirirdi. Tez-tez hospitalara gedən, yaralı döyüşçülərə söhbətində onlara maddi və mənəvi kömək göstərən Leyla xanım deyirdi: "Səhhətəm imkan versə, günü bu gün cəbhəyə həvalə edərdəm". O zaman Leyla xanım növbəti hospitala gedib yaralı əsgərlərimizin yanında olur, habelə tez-tez şəhid ailələri, qazilər də görüşürdü. Bunu özü üçün böyük savab hesab edirdi. Onun qəlbi vətən məhəbbəti ilə dolu idi. Çünki bütün ömrü boyu xalqına xidmət edən sənətkar onun Qarabağ nisgilli taleyinə biganə qala bilmirdi.

Leyla xanım çoxlu sayda mükafatla, fəxri fərman və hdiyyələrlə, dövlət təltiflərinə layiq görülüb. Ən böyük mükafatı isə çıxışından sonra sürəklilə alışıqlar, tamaşaçı sevgisi və xalq məhəbbəti olub...

Bələ demək mümkündürsə, Allah-Təala ona hər şeyi nəsihət etmişdi. Gözəllik, ailə seadət, sənət uğuru. Bir sözlə, xoşbəxt həyatı var idi. Onu sevən və sevilən həyat yoldaşı, üç övladı - oğlu (Cavanşir) Elxan, qızları Lalə, Biko və Nəvələr. Sonbeşik qızına anası Bikə xanımın adını vermişdi. O, dünyada ən gözəl nemət olan analıq hissini yaşamışdı. Aktrisanı yaxından tanıyanlar deyirlər ki, Leyla Bədirbəylinin zahiri qədr daxilində gözəl olub. Həssaslığı, səmimiyyəti, qəlbinin təmizliyi zahiri gözəlliyini tamamlayıb. "Azərbaycan gözəli" titulu da ona bu gözəlliyini vəsf edərək verilib.

Azərbaycan teatr sənətinə, milli kinoya işıq və əlvanlıq gətirən əfsanəvi aktrisa, respublikanın Xalq artisti, SSRİ və Azərbaycan SSR Dövlət mükafatları laureatı Leyla xanım Ağalar bəy qızı Bədirbəyli 1999-cu il noyabrın 23-də dünyasını dəyişib.

Leyla xanım Ümummilli Lider Heydər Əliyevin sərəncamı ilə Birinci fəxri xiyabanda dəfn edilir. Məzar daşını düzəldən heykəltaras zəng vuraraq abidənin üstünün necə yazılacağı barədə soruşanda, "Leyla xanımın o qədr fəxr adları, titulları var ki... Hamısından yaxşı Xalq artisti yazın" - deyə bildirirlər. Azərbaycan xalqı Leyla xanım Bədirbəylini həmişə böyük ehtiramla yad edir.

Rəhman SALMANLI,
"Azərbaycan"

Bakıda mozaika kompozisiyalarında restavrasiya işlərinə başlanılır

Bakı şəhərinin bir sıra rayonlarında xalqımızın tarixi mədəni irsinin formalarından biri olan, şəhərimizin bəzi binalarını və parklarını bəzəyən mozaika kompozisiyaları mövcuddur.

Əfsuslar olsun ki, xalq təbii sənətinin geniş istifadə edildiyi bu formaya müvafiq diqqət yetirilməyindən XX əsrdə yaradılan mozaika kompozisiyalarında restavrasiya işləri aparılmasına ciddi ehtiyac yaranıb.

Bununla əlaqədar mövcud mozaika kompozisiyalarının bərpası ilə bağlı Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, IDEA İctimai Birliyinin təsisçisi və rəhbəri Leyla Əliyeva tərəfindən təşəbbüs irəli sürülüb və bu təşəbbüsdən irəli gələn məsələlər Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinə keçirilərək görüşdə müzakirə edilib.

Müzakirələrdən sonra məsələ ilə bağlı müvafiq komissiya yaradılıb, ilkin tədbirlər planı müəyyənləşdirilib. Rayon icra hakimiyyəti başçılardan rəhbərlik etdikləri rayonların ərazilərində inventarizasiya aparılması, mövcud mozaika kompozisiyalarının bərpə edilməsinə nəzarətin artırılması ilə bağlı göstəriş verilib. Artıq bəzi ərazilərdə restavrasiya işlərinə başlanılıb.

Müşavirədə mövcud mozaika kompozisiyalarının daxil edildiyi albomun nəşr olunması qərarı alınıb.

Görkəmli Azərbaycan şairi Mədinə Gülgünün doğum günü qeyd edilib

Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli qadın şairlərindən olan, Cənub mövzusunda bənərsiz poeziya nümunələri yaradan, Əməkdar incəsənət xadimi Mədinə Gülgünün anadan olmasının 99-cu ildönümü tamam olub.

Məhrumiyətlərə, çətinliklərə, sıxıntılara baxmayaraq, Mədinə Gülgün ömrü boyu şair qəlbinə, səmimiyyətini, insanlara sevgisini qoruyub saxlaya bilib. "Yer üzündə bir evim var, Ocağı daim yanar. Onun sönməz şölsündən, Ürəyim işıqlanar", - deyə şair ailəsini, balalarını, ocağını hifz etməklə yanaşı, gözəl sənət nümunələri də yarada bilib.

Sonradan Gülgün kimi şöhrət tapmış Mədinə Ələkbərdadın ilk qələm sınaqlarını ötən əsrin 40-ci illərində əvvəllərindən qəzet və jurnal səhifələrində görməyə başlayıb.

Tanıdığı şairin ilk yaradıcılıq nümunələri Azərbaycan xalqının azadlıq və milli istiqlaliyyət uğrunda apardığı mübarizə illərinə təsadüf

edib. Mədinə Gülgünün poeziyası xalqa, doğma Vətənə övlad məhəbbətində yığrulub, oxucularını ağı günlərə və qurtuluş uğrunda döyüşlərə çağırır ruhunda köklənib.

Onun əsərləri hələ sağlığında bir sıra xarici dillərə tərcümə olunub. Dünya xalqlarının azadlıq və istiqlaliyyət uğrunda mübarizəsini bir humanist şair kimi daim izləyən, kəsəli sözləri ilə onların səsinə səs verən şairin Bakıda və Moskvada "Təbrizin baharı", "Savalanın otokləridə", "Sülhün səsi", "Yadigar üzük", "Təbriz qızı", "Firdin", "Dünyamın sabahı", "Durnalar qaydında", "Dünya şirin dünyadır", "Cinar olaydı", "Arzu bir ömürdür", "Yora bilməz yollar məni", "Könümüm ümidlər yaşadır" və onlarca digər şeir kitabları çap olunub. "Şeirdi həyatda sərviyim mənim" deyə şairin

yazdığı bu kitabların başlıca mövzusu insan taleyi, azadlıq hissi, övladların qəlbədən sevnən bir ana qəlbinin arzu və istəkləridir. Onun lirik şeirlərinə məhəbbət bəstələnilir.

Qəlbi Cənub həsrəti ilə döyünən Xalq şairi Balas Azəroğlu ilə ailə həyatı quran Mədinə Gülgün bir şair ömrünü mənsub olduğu xalqa şəriflə, vicdanla xidmət etməkdir. Yaşının ağbırçək çağlarında Vətən dərddi şairin daha bir ağır yara deydi. Belə ki, 1990-cı il 20 Yanvar faciəsi onun poeziyasına qəmli, kədərli sətirlərlə hopub. Şəhidlərdə öz ürəkəndən ağlayaraq "Bu şəhid balaların ölen vaxtı deyildi!..." deyə onları dərddən də öz dərddən qatıb.

Mədinə Gülgün 1991-ci il fevralın 17-də Bakıda vəfat edib. Fəxri xiyabanda dəfn olunub.

Nə qədər ömrüm var sönməyəcəkdi,

Yaşamaq, yaratmaq həvəsim mənim! - deyə şairin məğrur, bir az da nisgilli poeziyası heç zaman öz dəyərini itirməyəcək.

"Ana" tamaşası yenidən Şuşa Teatrının səhnəsindədir

Yanvarın 18-də Şuşa Dövlət Musiqili Dram Teatrının yaradıcı kollektivi Hüseyn Cavidin "Ana" mənzum dramı əsasında hazırlanmış eyniadlı tamaşa ilə yenidən çıxış edəcək.

Teatrdan bildirilib ki, səhnə əsərinin quruluşçu rejissoru Əməkdar artist Loğman Kərimov, rəssamı Valeh Məmmədovdur.

Bütün yaradıcılıq boyu xeyirli şərhin mübarizəsini təsvir edən Hüseyn Cavid "Ana" mənzum dramında Səlima ananın təmsilində ümum-bəşəri dəyərlərə malik bir qadın obrazı yaradıb. Ana evinə qəbul etdiyi qonağın, oğlunun qatili olduğunu bilincə nə qədər sarsılsa da, "Qonaq Allaha qonağıdır", "Qonağa zaval yoxdur" di-

şincəsi ilə dözümlülük və mətanət göstərir. Əsər faciəvi bir sonluqla bitməklə, Səlima ananın möhtəşəm obrazı xarakter baxımından yaddaşlarda dərin iz buraxır.

Musiqili Teatrda "Bir nəfəs qədr" tamaşası nümayiş olunacaq

Yanvarın 19-da Azərbaycan Dövlət Akademik Musiqili Teatrında Qanlı Yanvar faciəsinin 35-ci ildönümü ilə əlaqədar "Bir nəfəs qədr" tamaşası nümayiş olunacaq.

Teatrdan bildirilib ki, Zəfər salnamomizə həsr olunan səhnə əsərinin müəllifi və quruluşçu rejissoru Samir Qulayevdir.

SSRİ Xalq artisti Fikrət Əmirovun musiqisi əsasında hazırlanan tamaşada gənc pianoçu Kamil Həsənovun da fortepiano musiqisindən istifadə edilib.

İdeya müəllifi və bədii rəhbəri Əməkdar incəsənət xadimi, fəlsəfə doktoru Əliqismət Lalayev olan səhnə

əsərinin quruluşçu dirijoru və musiqi tərtibatçısı Əməkdar incəsənət xadimi Fəxrəddin Atayev, quruluşçu rəssamı Vüsal Rəhimov, quruluşçu baletmeysteri Əməkdar artist Leyla Ağayeva, konsertmeysteri Kamil Həsənov, rejissor assistentləri Sevinc Məmmədova və Əmrəh Dadaşovdur.

Tamaşada Əməkdar artist Nahidə Orucova, Prezident mükafatçısı Səmədzadə Xasıyev, Hüseyn Əlili, aktyorlar Gülnarə Abdullayeva, Gülcəhan Salamova, Əmrəh Dadaşov, İbrahim Əlizadə, Ofeliya Novruzqızı, Əli Kərimov, Murad Əliyev və balet artisti İrəna Kərimova rol alacaq.

Azərbaycanın kino və teatr sənətinin görkəmli nümayəndəsi

missarlığı sistemində çalışıb. Anası Bikə xanım Musaxan qızı isə ixtisasca həkim olub, hərbi hospitalda rəis müavini vəzifəsində çalışıb. Ağalar bəyin kiçik qardaşı, Leyla Bədirbəylinin əmisi Xanlar bəy də gimnaziyada oxuyub, XDİK-in yüksək hərbi təhsilli zabiti işləyib. Bir sözlə, Leyla Bədirbəyli ziyalı ailəsində doğulub. Bakıda 132 nömrəli orta məktəbi bitirib.

Həmin illərdə Əli Bayramov klubundakı qadınlar dərnəyinə gedən Bikə xanım böyük qızı Leylanı da özü ilə aparırmış. Rəqəbə böyük maraqla göstərən gələcəyin məşhur aktrisasının istedadının üzə çıxdığı ilk sahə də məhz rəqs olur. Xüsusi rəqs bacarığına malik olan Leyla xanım Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasına dəvət edilir.

O, səhnəyə ilk dəfə 8 yaşında çıxır. Bakının keçmiş Poluxin küçəsində yerləşən Mərkəzi Kəndçi Evinin səhnəsində "Coşğun" tamaşasında Coşğunun bacısı rolunu ifadəndə maraqlı qarşılanıb. Leylanın anası bu mədəniyyət evinin tibb montajında işləyirmiş. O, tez-tez balaca Leylanı özü ilə iş yerinə aparar, qız da həvəskar aktyorların məşqlərinə maraqla baxırmış. Bir gün dərnəyin rejissoru Əlisəttar Babayevin "göhrüm səhnəyə yaman havasını var, gələcəyə, özün kimi balaca bir rol tapıraq sənə..." sözləri sonradan onun gələcək seçimini müəyyənləşdirir.

Leyla Bədirbəyli uzunmüddətli fəaliyyəti ərzində öz sənətinin ənənələrini uğurla davam etdirərək Azərbaycan mədəniyyəti salnaməsinə yeni səhifələr yazmış sənətkarlardandır. Aktrisa fitri istedadla malik teatr ustası kimi, ifa üslubundakı səmimiyyət, məlahət və təbiiyyət sayəsində dramaturqlarımızın və dünya ədəbiyyatı klassiklərinin çox sayda qadın qəhrəmanına zəngin boyalarla parlaq səhnə həyatı verməyi bacarmışdır.

1937-1942-ci illərdə Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasının Mahni və Rəqs Ansamblının solisti kimi bu ansamblı "Bir dənə", "Naz elmə", "Tərəkmə" rəqslərini elə məharətlə ifa edirdi ki, tamaşaçılar böyük zövq alırdı. "Ayna" və "Bakının işıqları" filmlərində rol alan Leyla Bədirbəyli 21 yaşında Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrına dəvət edilir. Aktri-

başqa obrazları ilə mədəniyyət tariximizin qızıl səhifələrini yazıb. Leyla Bədirbəyli tamaşalarda əsasən baş rolları ifa edib.

O, kinoya da çox erkən yaşlarında gəlib. Hələ yeniyetmə ikon muskvalı rejissor D.Vertovun "Lenin haqqında üç məhni" sənədli filmində pioner qız rolunda çıxış edir. Aktrisa peşakar teatr səhnəsinə gəlməzdən əvvəl, 1937-ci ildə "Dəcəl dəstə" filmində pioner dəstə rəhbəri, 1941-ci ildə "Səbuhi" filmində Tubu, 1942-ci ildə "Sovqat" filmində Ayna rollarında oynayır. Aktrisanın "Səbuhi" filminin rol almasının da maraqlı tarixçəsi var. O dövrdə qəzet məqalələrindən məlum olur ki, "Film üçün aktyor seçməkdə rejissorları çox düşündürür. Onlar filarmoniyaya gedirlər. Məqsədləri Leyla Bədirbəyliyi bir daha rejissor gözü ilə yoxlamaq idi. Milli paltar geyinmiş Leylanı səhnədə görürdülər. Azərbaycan xalq çalğı aletləri üçlüyünün müşayiəti ilə "Tərəkmə" rəqsini elə məharətlə oynayırmış ki, rejissorlar dərhal səhnənin arxasına keçib Leyla ilə görüşürdülər. Leylanın boy-buxunu, incə rəqsləri rejissorların xoşuna gəlmişdi".

1945-ci ildə "Arşın mal alan" filmi çəkilərkən Rza Təhmasib Gülçöhrə rolunu üçün gözəl xarici görünüşə malik qız axtarırmış. Məhz Üzeyir bəy Hacıbəylinin tövsiyəsindən sonra Leyla Bədirbəyli bu rola təsdiqlənir.

Bu filmin yaranmasının da maraqlı tarixçəsi var. 1943-cü ildə Tehran konfransı zamanı İrana mədəni proqramla Azərbaycanlı artistlər səfər edirdilər. Onlar təsadüfən Hollivudda çəkilmiş "Arşın mal alan" filminin nümayişində olurlar. Filmdən sonra titrlərdə filmin rejissorunun Tığranov, ssenari və musiqi müəllifinin isə Maqalyanın olduğu haqda yazıları oxuyurlar. Artistlər bunu Üzeyir bəy Hacıbəyliyə çatdırırlar. O isə "Arşın mal alan" operettasının Stalinin xoşuna gəldiyini bildirərək, onun adına etiraz ünvanlayır. Qısa zamanda dahi bəstəkar Stalinin "Təklif edirəm, bizim öz, əsl sovet "Arşın mal alan" filmi çoxək" yazılı teleqram alır.

1945-ci ildə Stalinin göstərişi ilə Azərbaycanda əsər ekranlaşdırılır. Filmin ssenarisini Sabit Rəhman yazır,

korporativ abunəçilərin nəzərinə!

Təqdim edilən xidmətlərin keyfiyyətinin daha da yüksəldilməsi, mobil internetə olan ehtiyacın daim artdığı mühitdə müştərilərə təklif olunan tariflərin optimallaşdırılması, abunəçilərə daha əlverişli və rahat istifadə imkanının təmin edilməsi məqsədilə 18 fevral 2025-ci il tarixindən etibarən "Azercell Telekom" MMC-nin fakturalı xətt sistemində korporativ abunəçilərin istifadəsində olan "Data" nömrələr üçün təqdim edilən "Biznesim IoT 50 MB" və "Biznesim IoT 100 MB" tarif paketlərinin şərtləri və adları ("Biznesim IoT 50 MB" müvafiq olaraq "Biznesim IoT 60 MB" adlanmaqla; "Biznesim IoT 100 MB" müvafiq olaraq "Biznesim IoT 150 MB" adlanmaqla) ilə bağlı aşağıdakı dəyişikliklər tətbiq ediləcək:

Tarif paketinin adı	Qiymət (AZN ƏDV daxil)	Paketin həcmi
"Biznesim IoT 60 MB"	1 AZN	60 MB
"Biznesim IoT 150 MB"	2 AZN	150 MB

Qeyd: Abunəçilər göstərilən dəyişikliklər, tarif paketlərinin şərtləri, sifariş, başqası ilə əvəz etmə və imtina qaydası barədə, o cümlədən "Azercell Telekom" MMC tərəfindən təqdim edilən xidmətlər, tariflər və keçirilən kampaniyalar barədə ətraflı məlumatları rəsmi internet sahifəmizdən (www.azercell.com), həmçinin Müştəri Xidmətlərinə (MX və ya Eksklüziv ofisləri, həftənin 7 günü 24 saat ərzində fəaliyyət göstərən Telefon Mərkəzi) müraciət etməklə əldə etmək imkanına malikdirlər. Korporativ abunəçilər xüsusi Müştəri Xidmətlərinə ((012)4904940 - şəhər telefonundan, 6050 - mobil telefondan (1 zəng - 0,1 AZN); bazar ertəsi - cümə, 09:00 - 18:00) müraciət edərək mövcud tariflər, kampaniyalar və xidmətlər haqda məlumat öyrənə, müxtəlif əməliyyatlar həyata keçirə və texniki dəstək ala bilərlər.

korporativ abunəçilərin nəzərinə!

Təqdim edilən telekommunikasiya xidmətlərinin keyfiyyətinin daha da yüksəldilməsi məqsədilə 18 fevral 2025-ci il tarixindən etibarən, "Azercell Telekom" MMC-nin fakturalı xətt sistemində korporativ abunəçilərə təqdim edilən "Buraxılmış zəng" xidmətinin aylıq abunə haqqı 0,60 AZN olaraq təyin ediləcək və "Buraxılmış zəng" xidməti ilə birlikdə təqdim edilən "Xəbər ver" xidmətindən ödənişsiz istifadə imkanı yaradılacaq.

Aktiv etmə qaydaları:

Yalnız "Buraxılmış zəng" xidmətini aktivləşdirmək üçün *608*01#YES yığmaq və ya START açar sözünü 6080-ə göndərmək kifayət edir. "Buraxılmış zəng" və "Xəbər ver" xidmətini birlikdə aktivləşdirmək üçün (hər iki xidməti aktiv edir) həmçinin *608*1#YES yığmaq və ya START+ açar sözünü 6080-ə göndərmək kifayət edir.

Deaktiv etmə qaydaları:

Xidmətdən imtina etmək üçün STOP yazıb 6080-ə göndərmək və ya telefonda *608*0#YES yığmaq lazımdır. "Buraxılmış zəng" xidməti ləğv edildikdə, müstəqil çalışmadığı üçün "Xəbər ver" xidməti də ləğv ediləcək. Yalnız "Xəbər ver" xidmətindən imtina etmək üçün isə telefonda *608*001#YES yığmaq və ya STOP+ yazıb 6080-ə göndərmək lazımdır.

Qeyd: Abunəçilər göstərilən dəyişikliklər, tarif paketlərinin şərtləri, sifariş, başqası ilə əvəz etmə və imtina qaydası barədə, o cümlədən "Azercell Telekom" MMC tərəfindən təqdim edilən xidmətlər, tariflər və keçirilən kampaniyalar barədə ətraflı məlumatları rəsmi internet sahifəmizdən (www.azercell.com), həmçinin Müştəri Xidmətlərinə (MX və ya Eksklüziv ofisləri, həftənin 7 günü 24 saat ərzində fəaliyyət göstərən Telefon Mərkəzi) müraciət etməklə əldə etmək imkanına malikdirlər. Korporativ abunəçilər xüsusi Müştəri Xidmətlərinə ((012)4904940 - şəhər telefonundan, 6050 - mobil telefondan (1 zəng - 0,1 AZN); bazar ertəsi - cümə, 09:00 - 18:00) müraciət edərək mövcud tariflər, kampaniyalar və xidmətlər haqda məlumat öyrənə, müxtəlif əməliyyatlar həyata keçirə və texniki dəstək ala bilərlər.

OXUCULARIN VƏ MƏTBUATYAYIMI TƏŞKİLATLARININ NƏZƏRİNƏ!

"AZƏRBAYCAN" qəzetinə

2025-ci il üçün abunə yazılışı davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatçı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Azərmətbuatçılıq" ASC	(012) 441-19-91, (050) 322-33-17
"Qaya" firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Region Press" MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC	(012) 594-09-59
"Ziya" LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC	(055) 819-09-26

1 illik -187,20 (yüz səksən yeddi manat iyirmi qəpik) **manat**

6 aylıq - 93,60 (doxsan üç manat altmış qəpik) **manat**

3 aylıq - 46,80 (qırx altı manat səksən qəpik) **manat**

1 aylıq - 15,60 (on beş manat altmış qəpik) **manat**

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzlənsəniz, redaksiyaya (Tel.: (012) 539-59-33) zəng vura bilərsiniz.

Ermənistan ordusunda xaosun yeni dalgası başlayıb

Paşinyan hərbi xidmətdən yayınma hallarının artdığını etiraf edib

Ermənistanda silahlı qüvvələrdə böyük problemlərin yaşanması davam edir. Ümumiyyətlə, ölkədəki durum erməni ordusunda qanunsuzluqların hökm sürdüyünü, korrupsiya və rüsvətçorluğun getdikcə daha geniş miqyas aldığı göstərir.

Bunu ölkənin baş naziri Nikol Paşinyan da etiraf edib. O bildirib ki, hərbi yaşda olan vətəndaşların yarısından az hissəsi orduya cəlb olunur: "Bu o deməkdir ki, ya bizim nəslin səhhətində ciddi problemlər var, ya da bu sahə korrupsiya üçün ən çiçəklənən mühit olaraq qalır".

Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan yanvarın 15-də hökumətin iclasında çağırış yaşında olan gənclər arasında "qəfil" xəstəliklərin kütləvi şəkildə baş verməsi ilə bağlı narahatlığını ifadə edib. Paşinyan bu məsələni Müdafiə Nazirliyinin çağırışların tibbi məlumatlarının uçuğu üçün nəzərdə tutulan elektron sistemin tətbiqi layihəsinin müzakirəsi zamanı qaldırıb. Yeni layihəyə əsasən, çağırış komissiyaları "Armed" adlı sistem vasitəsilə vətəndaşların tibbi məlumatlarına çıxış əldə edəcək. Bu sistem çağırış yaşına çatan şəxslərin uşaqlıqdan başlayaraq xəstəlik tarixçəsini izləməyə və hərbi xidmət dövründə "qəfil" aşkar edilən xəstəlik halları ilə bağlı manipulyasiyaları müəyyən etməyə imkan verəcək.

Ermənistanın baş naziri hərbi xidmətdən yayınmanın sosial və psixoloji təsirlərinə də toxunub. O qeyd edib ki, hərbi xidmətdən qanunsuz azad edilmiş gənclərin psixoloji vəziyyətinə mənfi təsir göstərir və onların rəqabət qabiliyyətini azaldır. Maraqlıdır ki, Nikol Paşinyanın özü hərbi xidmətdə olmayıb.

Gənclər isə ordudan yayınmağın yeni metodlarını tapırlar. Belə ki, indi Ermənistan gəncləri cinsi əzablarla məşğul olmaları barədə hərbi komissarlarla arayış təqdim edərək hərbi xidmətdən yayınır, sonra isə ölkəni tərk edirlər.

Ermənistan ordusu təkcə çağırışçıların sayının sürətlə azalmasına görə problem yaşamır, bu ölkənin silahlı qüvvələrinin maddi-texniki təchizatında da əvvəlki kimi böyük çətinliklər mövcuddur. Eyni zamanda orduda nizam-intizam pozuntularının, fərariliyin, ölüm hallarının, digər bu

kimi mənfi tendensiyaların miqyası durmadan genişlənməkdə davam edir.

Sosial şəbəkələrin Ermənistan seçməndə silahlı qüvvələrin hərbi hissələrində zabitlərdən yuxarı vəzifəyə təyin olunmaq, tabor komandiri olmaq üçün 7000, bölük komandiri vəzifəsinə təyin olunmaq üçün 2500-4000, müqaviləli hərbi xidmət üçün isə 1000-2000 ABŞ dolları məbləğində rüsvət tələb edildiyi bildirilir. Yayılan məlumatlarda o da iddia edilir ki, yerindən asılı olaraq qiymətlər dəyişə bilər. Yəni "yaxşı" yere təyinat almaq üçün yüksək məbləğdə rüsvət tələb olunur. Maraqlısı odur ki, Ermənistan Müdafiə Nazirliyi bununla bağlı yayılan məlumatlara heç bir reaksiya vermir.

Ermənistanın ombudsmanı Anahit Manasyan isə deyib ki, orduda nizam-intizamdan kənar münasibətlər notəsində intihara və digər neqativ halla-

ra səbəb olan mühitlə bağlı bir çox problemlər yaranıb. Onun sözlərinə görə, vətəndaşların vəzifələrdən danışmaq zəruridir, amma bu cür halları istisna etmək üçün mütləq dövlətin vəzifələrdən danışmaq lazımdır: "Ola bilsin ki, bu istiqamətdə irəliləyiş var, amma çox ciddi nöqsanlar qalmaqdadır və bu istiqamətdə işləmək lazımdır. Vətəndaşların hərbi xidmətdən yayınması bir çox hallarda silahlı qüvvələrdə hökm sürən davranışlarla bağlıdır. Buna görə də dövlət orduda qanundan kənar münasibətlərin, intiharların, hərbiçilərin bir-birinə qarşı pis fərlarının istənilən təzahürünün aradan qaldırılması üçün hər şeyi etməlidir".

Qeyri-dünya şəraitində ölənlərin valideynləri dəfələrlə etiraz aksiyası keçirərək övladlarının ölümü ilə bağlı cinayət işlərinin obyektiv araşdırılmasına etiraz ediblər. Diqqətə çatdırılır ki, iqtidarın nəzarətində olan telekanallar, hakimiyyətyönlü media əsgərləri Müdafiə Nazirliyinin arzusuna uyğun olaraq özlərini öldürən intiharçılar kimi təqdim edirlər. Bu vəziyyətdə valideynlər üçün ən yaxşı çıxış yolu övladlarını orduda xidmətə göndərilməkdən yayınmaq, mümkün olduğu halda onların ölkə xaricinə qaçırmaqdır.

Elçin CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Samir Şərifov ailəsi ilə birlikdə Cahangir Əsgərova həyat yoldaşı **ZƏRİFƏ XANIMIN** vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"Azərbaycan Hava Yolları" QSC-nin rəhbərliyi və kollektivi Cahangir Əsgərova həyat yoldaşı **ZƏRİFƏ XANIMIN** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"ASG Business Aviation" MMC-nin rəhbərliyi və kollektivi genetik və tibbi profilaktika üzrə elmlər doktoru **ZƏRİFƏ HƏMZƏYEVANIN** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

Ağdamdan Vaqif Həsənov Qaradağ Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Nadir Muradova qardaşı **ƏNVƏR MÜƏLLİMİN** vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"İpək Yolu Sığorta" ASC-nin rəhbərliyi və kollektivi genetik və tibbi profilaktika üzrə elmlər doktoru **ZƏRİFƏ HƏMZƏYEVANIN** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

"Helicopter Services" MMC-nin rəhbərliyi və kollektivi genetik və tibbi profilaktika üzrə elmlər doktoru **ZƏRİFƏ HƏMZƏYEVANIN** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

Naxçıvan şəhərindən Hüseyn Məşdi oğlu Əliyev ailəsi ilə birlikdə Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunun Pedaqoji fakültəsinin dekani Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Samirə Zakir qızı Həsənovaya əmisi **ŞÜKÜR HÜSEYN OĞLU ASLANOVUN** vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"Helicopter Services" MMC-nin rəhbərliyi və kollektivi genetik və tibbi profilaktika üzrə elmlər doktoru **ZƏRİFƏ HƏMZƏYEVANIN** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar
SADIQOV

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman və
Baş redaktor müavinləri	- 538-86-86,	informasiya şöbəsi
	434-63-30, 539-72-39	- 538-66-40, 434-55-58
Məsəl katib	- 539-43-23,	Humanitar siyasət şöbəsi
Məsəl katib müavinləri	- 539-44-91,	İctimai əlaqələr şöbəsi
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	Kompiüter mərkəzi
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-35-55,	Mühasibatlıq
		- 539-59-33

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə,
"Azərbaycan" nəşriyyatı,
IV mərtəbə
contact@azerbajjan-news.az
az.reklam@mail.ru

www.azerbajjan-news.az

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnmis, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin mövqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi
dövlət qəzeti

Tiraj **3280**
Sifariş **86**

Qiyməti 60 qəpik